

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY

**INFORMACJA O SYTUACJI
SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU
SIERPIEŃ 2011**

Warszawa, 22 września 2011 r.

Spis treści

	strona
Wstęp.....	3
Rynek pracy	5
Wynagrodzenia i świadczenia społeczne	11
Ceny.....	14
Rolnictwo.....	21
Przemysł	26
Budownictwo	31
Budownictwo mieszkaniowe	33
Rynek wewnętrzny	35
Transport.....	38
Bilans płatniczy	40
Handel zagraniczny	42
Pieniądz	49
Budżet państwa.....	52
Wybrane wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju.....	56
Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne.....	58

Wstęp

Przebieg podstawowych procesów gospodarczych w sierpniu br. wskazuje na utrzymanie relatywnie wysokiego tempa wzrostu gospodarczego. W przemyśle nastąpiła poprawa niskiej w dwóch poprzednich miesiącach dynamiki produkcji sprzedanej. W budownictwie i transporcie notowano nadal relatywnie wysokie tempo wzrostu produkcji i sprzedaży usług. Poprawiła się dynamika sprzedaży detalicznej. Pozytywnym wynikiem w sferze produkcji i usług towarzyszył wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w ujęciu rocznym. W skali miesiąca notowano spadek stopy bezrobocia, ale nadal była ona wyższa niż przed rokiem. Umocnił się wzrost przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń nominalnych brutto w sektorze przedsiębiorstw, jednak wobec utrzymującej się znacznej dynamiki cen towarów i usług konsumpcyjnych, siła nabywcza przeciętnych płac nadal była niewiele wyższa niż przed rokiem.

Produkcja sprzedana przemysłu w sierpniu br. zwiększyła się o 8,1% w ujęciu rocznym (po wyeliminowaniu wpływu czynników sezonowych – o 5,4%). Najszybciej rosła produkcja dóbr inwestycyjnych i zaopatrzeniowych, przy spadku w zakresie dóbr konsumpcyjnych trwałych. Produkcja budowlano-montażowa była wyższa niż przed rokiem o 10,8% (a po wyeliminowaniu sezonowości – o 13,7%). Szybciej rosła sprzedaż robót o charakterze remontowym niż inwestycyjnych. Znaczną dynamikę notowano w podmiotach zajmujących się głównie wykonywaniem robót specjalistycznych oraz, po spadku przed rokiem, w podmiotach zajmujących się głównie budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej.

Ogólny klimat koniunktury gospodarczej w przetwórstwie przemysłowym i w budownictwie we wrześniu br. jest oceniany nieco gorzej niż przed miesiącem. Mniej optymistyczne są wskazania przedsiębiorstw przetwórstwa przemysłowego, na co wpływają m.in. ostrożniejsze przewidywania w zakresie portfela zamówień i produkcji. Oceny bieżące wskazują na rozszerzanie portfela zamówień krajowych, przy niewielkim ograniczeniu portfela zagranicznego. Utrzymują się trudności w terminowym regulowaniu bieżących zobowiązań finansowych. Podmioty budowlane formułują bardziej pesymistyczne niż w sierpniu br. oceny ogólnego klimatu koniunktury. Po optymistycznych wskazaniach przed miesiącem, we wrześniu negatywnie oceniany jest bieżący i przyszły portfel zamówień, produkcja oraz przyszła sytuacja finansowa. W zakresie cen przewidywany jest wolniejszy niż we wcześniejszych miesiącach wzrost cen wyrobów przemysłowych oraz nieznaczny spadek cen robót budowlano-montażowych. Jednostki handlu detalicznego formułują nieco lepsze niż w dwóch

poprzednich miesiącach oceny ogólnego klimatu koniunktury. Optymistyczne wobec negatywnych przed miesiącem są przewidywania dotyczące popytu na towary oraz sprzedaży. Podmioty wskazują na poprawę niekorzystnej sytuacji w zakresie zdolności do regulowania bieżących i przyszłych zobowiązań finansowych.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w sierpniu br. rosło w ujęciu rocznym nieco wolniej niż w poprzednich miesiącach. Stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 11,6%, tj. obniżyła się w ujęciu miesięcznym, ale była o 0,2 pkt. proc. wyższa niż przed rokiem. Według wyników badania popytu na pracę w I półroczu br. utworzono mniej miejsc pracy niż w analogicznym okresie ub. roku, przy czym obserwowano również spadek liczby miejsc zlikwidowanych.

W sierpniu br. notowano dalszy wzrost cen producentów w skali roku – nieco większy niż w poprzednich miesiącach w przemyśle oraz niewielki w budownictwie. Utrzymał się znaczny wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w ujęciu rocznym. Szybciej niż przed miesiącem rosły ceny towarów i usług w zakresie transportu i mieszkania, przy spowolnieniu tempa wzrostu cen żywności i napojów bezalkoholowych.

Skala wzrostu przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń nominalnych i realnych w sektorze przedsiębiorstw w ujęciu rocznym w sierpniu br. nie odbiegała istotnie od obserwowanej w poprzednich miesiącach. Nieznacznie powyżej poziomu sprzed roku kształtowały się realne emerytury i renty w systemie pracowniczym, przy utrzymującym się spadku siły nabywczej świadczeń w systemie rolników indywidualnych.

Na rynku rolnym w sierpniu br. przeważały wzrostowe tendencje cen podstawowych produktów rolnych w skali roku, a w porównaniu z poprzednim miesiącem obserwowano sezonowy spadek cen większości produktów pochodzenia roślinnego. Nieznacznie wzrosły natomiast w skali miesiąca ceny produktów zwierzęcych, z wyjątkiem cen skupu trzody chlewnej. Wyniki lipcowego badania trzody chlewnej wskazują na pogłębienie odnotowanego w marcu br. spadku pogłowia w skali roku. Według przedwynikowego szacunku głównych ziemioplodów rolnych i ogrodniczych, zbiory zbóż będą o 3,5% niższe od ubiegłorocznych oraz nieco mniejsze od średniej z lat 2001–2005.

Po znacznym wzroście wymiany towarowej handlu zagranicznego w okresie pierwszych pięciu miesięcy br., w kolejnych okresach obserwowano stopniowe spowolnienie dynamiki eksportu i importu. W lipcu br. pogłębiło się w skali roku ujemne saldo obrotów ogółem, m.in. na skutek pogorszenia ujemnego salda wymiany z krajami Europy Środkowo-Wschodniej.

W okresie styczeń–sierpień br. deficyt budżetu państwa wyniósł 20,7 mld zł, co stanowiło 51,6% kwoty założonej w ustawie budżetowej. Dochody wyniosły 181,2 mld zł, a wydatki 201,9 mld zł, tj. odpowiednio 66,3% i 64,4% planowanej kwoty.

Rynek pracy

W sierpniu br. w sektorze przedsiębiorstw notowano nieco wolniejszy niż w poprzednich miesiącach wzrost przeciętnego zatrudnienia w skali roku. Bezrobocie rejestrowane obniżyło się w stosunku do obserwowanego przed miesiącem, było jednak nadal wyższe niż przed rokiem. W urzędach pracy zarejestrowało się mniej bezrobotnych niż przed rokiem, przy czym mniejsza była również skala odpływu z bezrobocia. Ponad połowę zarejestrowanych stanowili długotrwale bezrobotni.

Według wyników badania popytu na pracę w I półroczu br. utworzono mniej miejsc pracy niż w okresie sześciu miesięcy ub. roku, ale obniżyła się również liczba zlikwidowanych miejsc pracy.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw¹ w sierpniu br. ukształtowało się na poziomie 5520,2 tys. osób, tj. o 3,1% wyższym niż przed rokiem (wobec wzrostu o 3,3% w lipcu br. i o 1,6% w sierpniu ub. roku). Zwiększenie zatrudnienia notowano w większości sekcji. W największym stopniu wzrosło zatrudnienie w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 9,6%) oraz zakwaterowaniu i gastronomii (o 9,0%).

Przeciętne zatrudnienie kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	2011		2010		2011	
	VIII			I-VIII		
	w tys.	analogiczny okres roku poprzedniego=100			w tys.	
Sektor przedsiębiorstw	5520,2	103,1	101,6	100,0	103,7	5533,6
w tym:						
Przemysł.....	2483,7	101,9	100,9	98,6	102,5	2496,2
górnictwo i wydobywanie	167,7	93,8	99,8	99,9	93,0	167,3
przetwórstwo przemysłowe.....	2055,0	102,3	101,0	98,3	103,1	2066,4
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	152,0	104,9	98,0	98,3	105,2	153,7
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	109,0	104,5	104,5	104,4	104,7	108,8
Budownictwo.....	474,1	107,3	101,7	99,9	108,3	467,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	1112,5	102,5	100,1	99,2	102,7	1115,1
Transport i gospodarka magazynowa	468,3	101,8	100,6	99,4	101,7	470,8
Zakwaterowanie i gastronomia	117,2	109,0	103,9	104,1	108,6	116,0
Informacja i komunikacja	166,3	104,4	100,5	100,5	102,7	164,9
Obsługa rynku nieruchomości.....	96,4	106,3	102,7	102,8	108,9	99,1
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	160,0	109,6	104,8	103,7	109,3	159,1
Administrowanie i działalność wspierająca	309,6	103,1	113,2	112,2	107,0	312,9

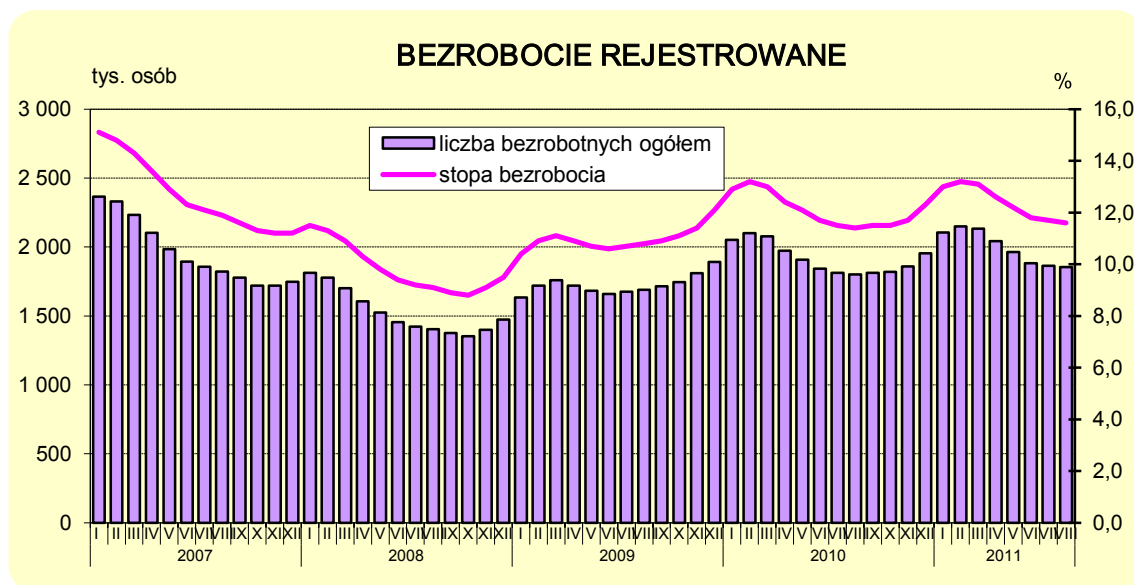
^a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

¹ W jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

W porównaniu z sierpniem ub. roku w większości działów o znaczącym udziale w zatrudnieniu obserwowano wzrost przeciętnego zatrudnienia, największy – w przedsiębiorstwach zajmujących się budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 11,6%) oraz robotami budowlanymi specjalistycznymi (o 11,0%). Zwiększyło się także zatrudnienie m.in. w produkcji wyrobów z metali oraz handlu hurtowym i detalicznym pojazdami samochodowymi oraz ich naprawie (po o 5,2%), handlu detalicznym (o 5,1%). Nadal niższe było przeciętne zatrudnienie m.in. w produkcji odzieży (o 2,2%) oraz handlu hurtowym (o 1,3%). Nieznacznie obniżyło się także zatrudnienie w produkcji wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 0,6%).

W okresie styczeń–sierpień br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 5533,6 tys. osób i było o 3,7% wyższe niż przed rokiem (w analogicznym okresie ub. roku zatrudnienie kształtowało się na poziomie zbliżonym do notowanego w okresie ośmiu miesięcy 2009 r.).

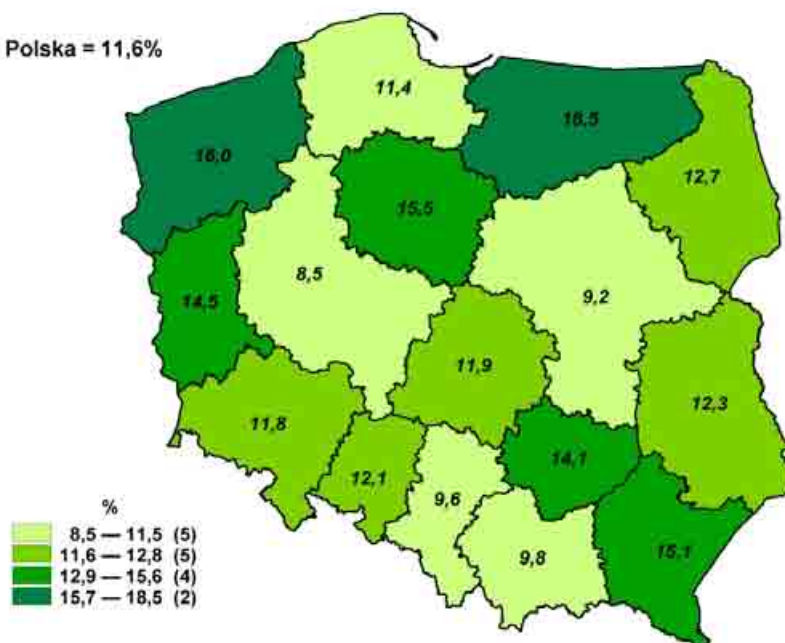
W końcu sierpnia br. liczba **bezrobotnych zarejestrowanych** w urzędach pracy wyniosła 1855,3 tys. i obniżyła się o 0,4% (tj. o 7,8 tys.) w porównaniu z poprzednim miesiącem, ale była wyższa niż przed rokiem o 3,1% (tj. o 55,2 tys.). **Stopa bezrobocia rejestrowanego** obniżyła się w skali miesiąca o 0,1 pkt proc. do 11,6%, ale była nadal wyższa o 0,2 pkt proc. niż przed rokiem.

Stopa bezrobocia w województwach kształtowała się w granicach od 8,5% w wielkopolskim do 18,5% w warmińsko-mazurskim. W ujęciu miesięcznym stopa bezrobocia nieznacznie obniżyła się w ośmiu województwach (po 0,1 pkt proc.), a zwiększyła się w województwie warmińsko-mazurskim (o 0,1 pkt proc.). W porównaniu z sierpniem ub. roku w dziesięciu województwach stopa bezrobocia zwiększyła się, w największym stopniu – w małopolskim, podlaskim i kujawsko-pomorskim (po 0,5 pkt proc.). Obniżenie natomiast notowano w pięciu województwach – największe w dolnośląskim (o 0,6 pkt proc.). Nie uległa zmianie stopa bezrobocia w województwie wielkopolskim.

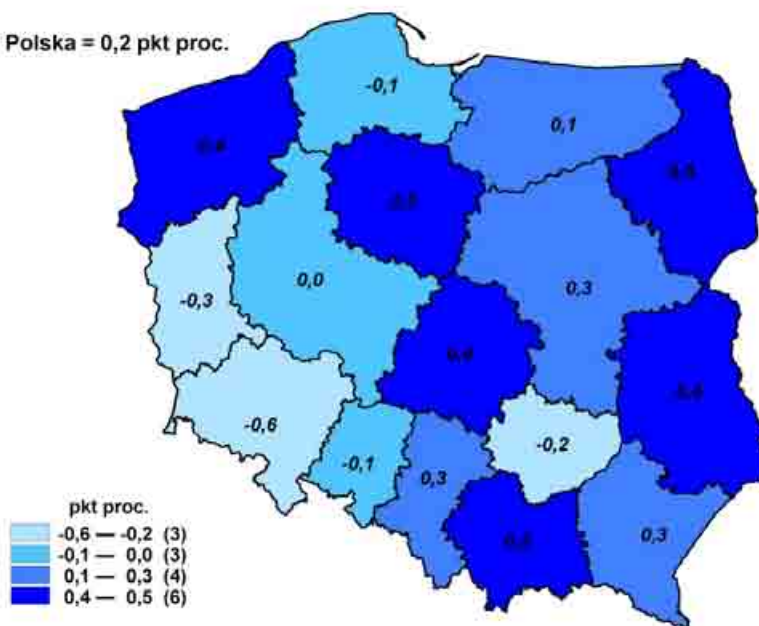
STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO WEDŁUG WOJEWÓDZTW
Stan w końcu sierpnia 2011 r.

Polska = 11,6%

ZMIANY STOPY BEZROBOCIA REJESTROWANEGO WEDŁUG WOJEWÓDZTW
Sierpień 2011 r. do sierpnia 2010 r.

Polska = 0,2 pkt proc.

W końcu sierpnia br. w **strukturze bezrobotnych** kobiety stanowiły 55,0% (wobec 52,9% przed rokiem). W stosunku do sierpnia ub. roku zwiększył się udział osób bez prawa do zasiłku (o 1,4 pkt proc. do 84,1%) i osób wcześniej pracujących (o 0,4 pkt proc. do 79,3%), w tym osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładów pracy stanowiły 3,8% (wobec 4,4% w sierpniu ub. roku). Obniżył się natomiast odsetek absolwentów (o 0,5 pkt proc. do 4,4%).

Spośród osób bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, w największym stopniu wzrósł w skali roku odsetek osób długotrwale bezrobotnych², których liczba, podobnie jak na koniec lipca br., przekraczała połowę zarejestrowanych ogółem (wzrost udziału w porównaniu z sierpniem ub. roku o 5,7 pkt proc. do 50,4%). Zwiększył się również odsetek osób, które nie posiadały kwalifikacji zawodowych (o 3,6 pkt proc. do 30,2%), osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia (o 0,8 pkt proc. do 22,1%) oraz osób samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko w wieku do 18 roku życia (o 0,6 pkt proc. do 8,6%). Obniżył się udział osób bezrobotnych do 25 roku życia (o 0,7 pkt proc. do 20,8%) oraz absolwentów szkół wyższych poniżej 27 roku życia (o 0,3 pkt proc. do 1,4%). Odsetek niepełnosprawnych ukształtował na poziomie sprzed roku (5,3%). Spośród wymienionych kategorii najbardziej wzrosła w ujęciu rocznym liczba bezrobotnych, którzy nie posiadali kwalifikacji zawodowych (o 17,0%) oraz długotrwale bezrobotnych (o 16,4%).

W sierpniu br. liczba **nowo zarejestrowanych bezrobotnych** wyniosła 202,2 tys. osób i była o 1,9% większa niż przed miesiącem, ale o 13,2% mniejsza niż przed rokiem. Najliczniejszą grupę nadal stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny, a ich udział w nowo zarejestrowanych ogółem zwiększył się w stosunku do sierpnia ub. roku (o 0,6 pkt proc. do 77,5%). Mniejszy był natomiast odsetek osób dotychczas niepracujących (o 4,8 pkt proc. i wyniósł 23,1%), absolwentów (o 1,4 pkt i wyniósł 12,1%), osób zamieszkałych na wsi oraz osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładów pracy (po 0,2 pkt proc. i wyniósł odpowiednio 39,8% i 2,2%).

Z ewidencji bezrobotnych w sierpniu br. **skreślono** 210,1 tys. osób, tj. mniej o 3,9% niż przed miesiącem i o 14,5% – niż przed rokiem. Główną przyczynę wyrejestrowania nadal stanowiło podjęcie pracy, w wyniku czego z rejestru bezrobotnych skreślono 84,0 tys. osób (wobec 89,0 tys. przed miesiącem i 91,9 tys. przed rokiem). Udział tej kategorii w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zwiększył się w ujęciu rocznym (o 2,6 pkt proc. do 40,0%). Pracę niesubsydiowaną (w tym sezonową) podjęło 74,9 tys. osób, a subsydiowaną (m.in. prace interwencyjne i roboty publiczne) – 9,1 tys. osób (przed rokiem odpowiednio 72,6 tys. i 19,3 tys.). Spośród osób wykreślonych z ewidencji wzrósł również odsetek osób, które utraciły status bezrobotnego w wyniku niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy (o 2,3 pkt proc. do 34,5%), osób, które dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego (o 1,5 pkt proc. do 6,3%) oraz osób, które nabyły prawa emerytalne i rentowe (o 0,3 pkt proc. do 0,9%). Zmniejszył się

² Do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

natomiast znacząco udział osób wyrejestrowanych w związku z rozpoczęciem stażu lub szkolenia u pracodawców (o 7,9 pkt proc. do 7,9%).

W sierpniu br. do urzędów pracy zgłoszono 72,6 tys. **ofert zatrudnienia**³, tj. o 15,0% więcej niż przed miesiącem i o 17,5% mniej niż przed rokiem. Oferty z sektora publicznego stanowiły 18,9% ogółu ofert (wobec 18,5% w lipcu br. i 25,9% w sierpniu ub. roku). Zarówno w sektorze publicznym, jak i prywatnym zgłoszono więcej ofert niż przed miesiącem (odpowiednio o 17,3% i 14,5%), ale mniej niż przed rokiem (odpowiednio o 39,7% i 9,7%). W końcu sierpnia br. oferty zatrudnienia niewykorzystane dłużej niż jeden miesiąc stanowiły 24,8% ogółu ofert (wobec 30,6% przed miesiącem i 23,5% przed rokiem).

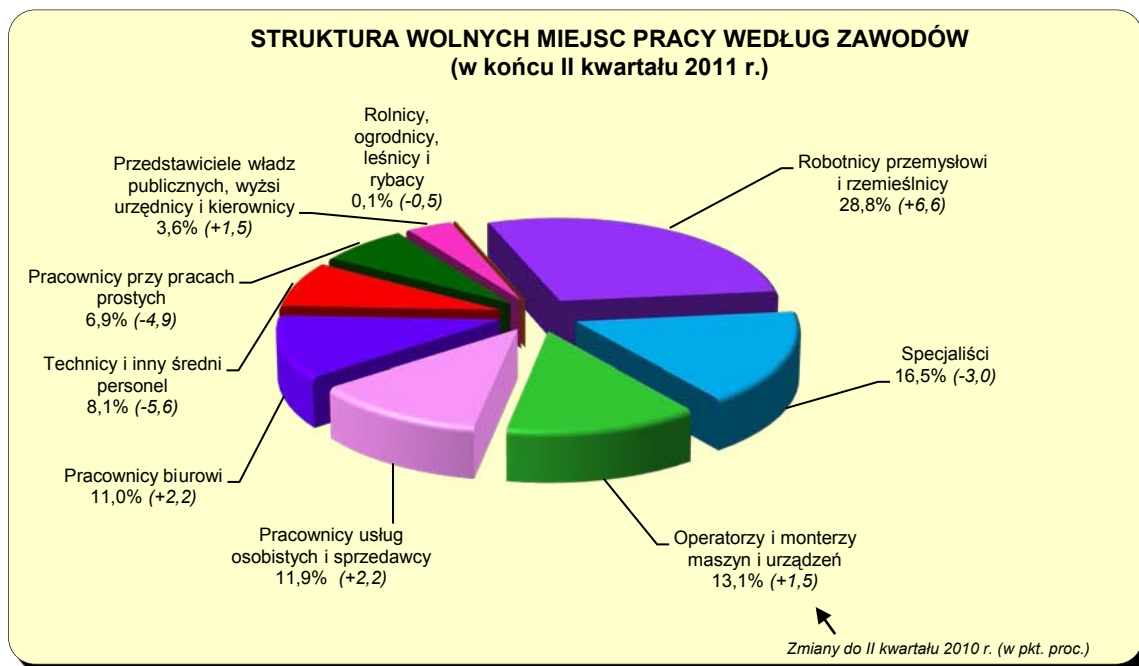
W końcu sierpnia br. zadeklarowano więcej niż przed miesiącem, ale mniej niż przed rokiem zwolnień grupowych – 434 zakłady **zadeklarowały zwolnienie** 37,3 tys. pracowników, w tym 23,6 tys. osób z sektora publicznego (w końcu lipca br. odpowiednio 400 zakładów, 36,3 tys. pracowników, w tym 23,5 tys. z sektora publicznego, natomiast w końcu sierpnia ub. roku – 508 zakładów, 45,7 tys. pracowników, w tym 27,0 tys. z sektora publicznego).

Według wyników kwartalnego badania **popytu na pracę**, w końcu II kwartału br. 24,2 tys. podmiotów (tj. 4,1% badanych jednostek) wykazało 61,0 tys. wolnych miejsc pracy, tj. o 12,4% mniej miejsc niż przed rokiem, kiedy 27,6 tys. podmiotów (tj. 4,8% badanych jednostek) dysponowało 69,7 tys. **wolnych miejsc pracy**. Spadek liczby wolnych miejsc pracy odnotowano w podmiotach o liczbie pracujących poniżej 10 osób – o 22,9% oraz w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 49 osób – o 9,7%. W podmiotach o liczbie pracujących 10-49 osób obserwowano natomiast niewielki wzrost liczby wolnych miejsc pracy (o 1,8%). W porównaniu z sytuacją sprzed roku w największej skali obniżył się udział wolnych miejsc pracy w budownictwie (o 1,9 pkt proc. do 15,0%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 1,2 pkt proc. do 6,2%), administrowaniu i działalności wspierającej (o 1,0 pkt proc. do 3,2%) oraz handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 0,9 pkt proc. do 16,6%). Najbardziej zwiększył się natomiast udział wolnych miejsc pracy w przetwórstwie przemysłowym (o 2,7 pkt proc. do 26,5%), informacji i komunikacji (o 1,3 pkt proc. do 4,5%) oraz działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 0,9 pkt proc. do 4,5%).

W porównaniu z końcem II kwartału ub. roku, w strukturze wolnych miejsc pracy według zawodów w największym stopniu wzrósł odsetek wolnych miejsc pracy przeznaczonych dla robotników przemysłowych i rzemieślników (o 6,6 pkt proc. do 28,8%). Najbardziej zmniejszył się natomiast udział wolnych miejsc pracy dla techników i innego średniego personelu (o 5,6 pkt proc. do 8,1%), pracowników przy pracach prostych (o 4,9 pkt proc. do 6,9%) oraz specjalistów (o 3,0 pkt proc. do 16,5%).

---

³ Dotyczy wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej.

W okresie styczeń–czerwiec br. **utworzono** 327,8 tys. **nowych miejsc pracy**, tj. o 9,2% mniej niż przed rokiem. Spadek odnotowano w podmiotach małych – o 14,3% i dużych – 9,9%, a w jednostkach średnich obserwowano nieznaczny wzrost – o 0,3%. W ogólnej liczbie nowych miejsc pracy zmniejszył się udział stanowisk utworzonych m.in. w budownictwie (o 1,4 pkt proc. do 16,4%), handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 1,1 pkt proc. do 21,9%) oraz administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych (o 0,9 pkt proc. do 3,0%), a zwiększył się – m.in. w przetwórstwie przemysłowym (o 1,8 pkt proc. do 22,3%) oraz działalności finansowej i ubezpieczeniowej (o 1,7 pkt proc. do 3,5%).

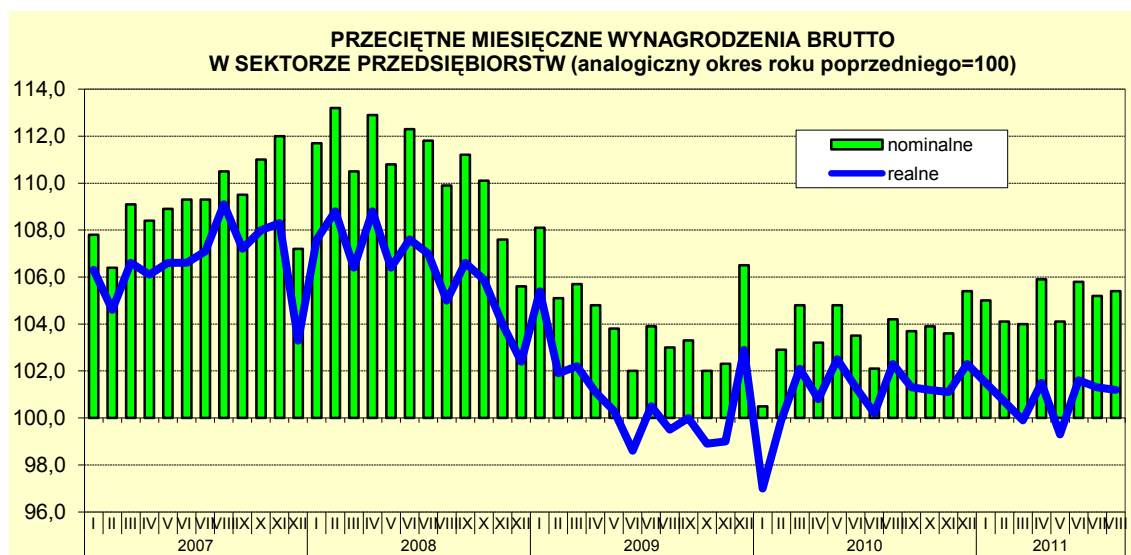
Spośród nowo utworzonych miejsc pracy w końcu II kwartału br. wolnych było jeszcze 13,8 tys. miejsc – najwięcej w przetwórstwie przemysłowym (29,7%), handlu; naprawie pojazdów samochodowych (16,3%) oraz działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (10,1%).

W I półroczu br. **zlikwidowano** 202,1 tys. miejsc pracy, tj. o 13,3% mniej niż przed rokiem. W jednostkach małych liczba ta zmniejszyła się o 18,6%, dużych – o 13,4%, a w średnich – o 5,2%. Wskutek znacznego obniżenia skali likwidacji w budownictwie (o 30,6%), w strukturze zlikwidowanych miejsc pracy ogółem istotnie zmniejszył się udział tej sekcji (o 3,5 pkt proc. do 14,1%). Niższy był również odsetek miejsc zlikwidowanych m.in. w przetwórstwie przemysłowym (o 2,8 pkt proc. i wyniósł 22,5%) oraz transporcie i gospodarce magazynowej (o 2,3 pkt proc. i wyniósł 5,3%). Zwiększył się udział miejsc zlikwidowanych m.in. w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 4,0 pkt proc. do 25,1%) oraz administrowaniu i działalności wspierającej (o 1,9 pkt proc. do 6,3%).

Wynagrodzenia i świadczenia społeczne

W sierpniu br. wzrost przeciętnych nominalnych i realnych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw w skali roku nie odbiegał istotnie od notowanego w poprzednich dwóch miesiącach. Siła nabywcza emerytur i rent w systemie pracowniczym była nieznacznie wyższa niż przed rokiem, a rolników indywidualnych – pozostawała niższa.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw⁴ w sierpniu br. wyniosło 3591,23 zł i było wyższe niż przed rokiem o 5,4% (w lipcu br. notowano wzrost o 5,2%, a w sierpniu ub. roku – o 4,2%). Przeciętne płace wzrosły we wszystkich sekcjach o znaczącym udziale w zatrudnieniu, najbardziej w górnictwie i wydobywaniu (o 15,2%), wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 10,6%), administrowaniu i działalności wspierającej (o 9,3%) oraz obsłudze rynku nieruchomości (o 6,3%). Spośród działów o znaczącym udziale w zatrudnieniu najbardziej wzrosły przeciętne płace w wydobywaniu węgla kamiennego i węgla brunatnego (o 15,7%). Wyższe niż przed rokiem były również wynagrodzenia m.in. w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 8,0%), handlu hurtowym (o 6,8%) oraz produkcji wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 6,1%).

W okresie styczeń–sierpień br. **przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw** wyniosło 3544,29 zł i było o 5,1% wyższe niż

⁴ W jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

w analogicznym okresie ub. roku (wobec wzrostu o 2,8% przed rokiem). Wynagrodzenia wzrosły we wszystkich sekcjach o znaczącym udziale w zatrudnieniu - najwyższa dynamika płac notowana była w górnictwie i wydobywaniu (wzrost o 11,5%), administrowaniu i działalności wspierającej (o 7,6%), wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 6,9%), przetwórstwie przemysłowym oraz informacji i komunikacji (po 5,5%).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2011		2010		2011	
	VIII			I–VIII		
	w zł	analogiczny okres poprzedniego roku=100			w zł	
Sektor przedsiębiorstw	3591,23	105,4	104,2	102,8	105,1	3544,29
w tym:						
Przemysł.....	3688,01	106,5	106,3	104,7	105,8	3608,96
górnictwo i wydobywanie	6342,73	115,2	108,1	100,9	111,5	5967,37
przetwórstwo przemysłowe.....	3333,69	105,3	106,1	105,0	105,5	3284,84
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę.....	5659,56	110,6	108,1	106,5	106,9	5489,04
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja.....	3536,32	104,9	105,6	105,3	104,0	3481,96
Budownictwo	3809,24	104,3	103,0	101,4	104,7	3630,08
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	3211,75	104,6	102,3	101,7	104,6	3237,72
Transport i gospodarka magazynowa.....	3399,34	104,5	102,5	100,9	104,0	3329,40
Zakwaterowanie i gastronomia.....	2471,64	103,4	103,4	103,0	103,6	2451,46
Informacja i komunikacja.....	6381,35	103,1	106,7	103,2	105,5	6496,02
Obsługa rynku nieruchomości	3672,20	106,3	103,8	103,5	104,0	3611,55
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	5168,28	100,6	100,4	96,5	101,3	5300,06
Administrowanie i działalność wspierająca	2336,85	109,3	105,8	104,7	107,6	2293,58

a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

Kwota wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw w okresie styczeń–sierpień br. była wyższa niż w analogicznym okresie ub. roku o 9,0% (przed rokiem wzrost o 2,8%).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w **sektorze publicznym** w okresie styczeń–sierpień br. ukształtowało się na poziomie 4204,02 zł (tj. o 7,0% wyższym niż przed rokiem). W sierpniu br. przeciętna płaca wyniosła 4266,15 zł i wzrosła o 8,1% w skali roku. W **sektorze prywatnym**, w okresie ośmiu miesięcy br., przeciętne wynagrodzenie wyniosło 3435,23 zł i zwiększyło się o 5,1% w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, a jego relacja w stosunku do płacy brutto w sektorze publicznym zmniejszyła się z 83,2% do 81,7%. W sierpniu br. przeciętne wynagrodzenie brutto było o 5,2% wyższe niż przed rokiem i ukształtowało się na poziomie 3480,04 zł.

W sierpniu br. **siła nabywcza przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw** była wyższa niż przed rokiem o 1,2% (wobec wzrostu w lipcu br. o 1,3% i w sierpniu ub. roku o 2,3%). W okresie ośmiu miesięcy br. płaca realna zwiększyła się o 1,1% (w analogicznym okresie ub. roku notowano wzrost o 0,3%).

Liczba emerytów i rencistów oraz przeciętne miesięczne świadczenia brutto kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Liczba emerytów i rencistów		Przeciętne miesięczne świadczenie brutto			
	VIII 2011				I-VIII 2011	
	w tys.	VIII 2010=100	w zł	VIII 2010=100	w zł	I-VIII 2010=100
Emerytury i renty z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych...	7808,5	99,2	1736,07	104,8	1718,51	105,3
emerytury	5249,3	99,9	1854,09	104,7	1836,96	105,3
renty z tytułu niezdolności do pracy	1203,5	95,5	1375,38	104,9	1357,56	104,9
renty rodzinne	1355,8	100,1	1599,55	104,3	1584,77	104,7
Emerytury i renty rolników indywidualnych	1321,6	96,5	984,22	103,0	984,14	103,4

Przeciętna miesięczna nominalna **emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych** w sierpniu br. była o 4,8% większa niż przed rokiem i wyniosła 1736,07 zł. W okresie styczeń–sierpień br. ukształtowała się ona na poziomie 1718,51 zł (wzrost w skali roku o 5,3%). Przeciętna miesięczna realna emerytura i renta w systemie pracowniczym nieznacznie zwiększyła się w ujęciu rocznym (o 0,1%), natomiast w okresie ośmiu miesięcy br. wzrosła odpowiednio o 0,6%.

Przeciętna miesięczna nominalna **emerytura i renta brutto rolników indywidualnych** w sierpniu br. ukształtowała się na poziomie 984,22 zł i wzrosła w ujęciu rocznym o 3,0%. W okresie styczeń–sierpień br. wyniosła 984,14 zł, tj. więcej niż przed rokiem o 3,4%. Przeciętna miesięczna realna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w sierpniu br. była niższa niż odpowiednio przed rokiem o 1,6%, a w okresie ośmiu miesięcy br. – o 1,2%.

Kwota brutto **zasiłków dla bezrobotnych** (bez składki na ubezpieczenie społeczne) wyniosła w okresie styczeń–sierpień br. 1677,4 mln zł, tj. o 9,6% mniej niż w analogicznym okresie ub. roku. W sierpniu br. wypłacono bezrobotnym 193,9 mln zł, tj. o 0,9% mniej niż w lipcu br. oraz o 8,6% mniej niż przed rokiem.

W sierpniu br. wartość wypłat z tytułu **zasiłków i świadczeń przedemerytalnych** wyniosła 134,4 mln zł, zwiększając się zarówno w skali roku (o 0,5%), jak i w skali miesiąca (o 0,3%). W okresie styczeń–sierpień br. wypłacono ogółem świadczenia na kwotę 1065,6 mln zł, tj. nieco więcej niż przed rokiem.

W sierpniu br. zrealizowano 4,6 tys. **wypłat z Funduszu Emerytur Pomostowych** (wobec 2,8 tys. przed rokiem). Łączna kwota wypłat wyniosła 10,2 mln zł i była prawie o 3,7 mln zł wyższa niż przed rokiem. W okresie styczeń–sierpień br. suma wypłaconych świadczeń ukształtowała się na poziomie 73,2 mln zł, podczas gdy przed rokiem – 44,6 mln zł. Świadczenia z tego źródła pobierało w tym okresie średnio 4,0 tys. osób (wobec 2,4 tys. odpowiednio przed rokiem).

Ceny

W sierpniu br. wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku był nieco większy niż w lipcu br. Bardziej niż w poprzednich miesiącach wzrosły ceny m.in. w zakresie transportu oraz mieszkania. Wolniejsza była natomiast dynamika cen żywności i napojów bezalkoholowych. Utrzymał się wzrost cen produkcji sprzedanej przemysłu oraz niewielki – produkcji budowlano-montażowej.

Według wstępnych danych, **ceny produkcji sprzedanej przemysłu** w sierpniu br., podobnie jak w lipcu br., były wyższe niż przed miesiącem o 0,4%. Wzrost cen obserwowano w większości sekcji, w tym największy w przetwórstwie przemysłowym oraz wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (po 0,5%). W sekcji przetwórstwo przemysłowe notowano wzrost cen produkcji m.in. chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 1,2%), maszyn i urządzeń (o 1,1%), pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 0,9%), wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 0,8%), wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 0,6%), wyrobów z metali oraz urządzeń elektrycznych (po 0,5%), artykułów spożywczych (o 0,3%), metali (o 0,2%), a także koksu i produktów rafinacji ropy naftowej, komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych oraz mebli (po 0,1%). Niższe były natomiast ceny m.in. napojów (o 0,4%). W sekcji dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ceny wzrosły o 0,2%. Spadek cen obserwowano natomiast w sekcji górnictwo i wydobywanie (o 1,0%).

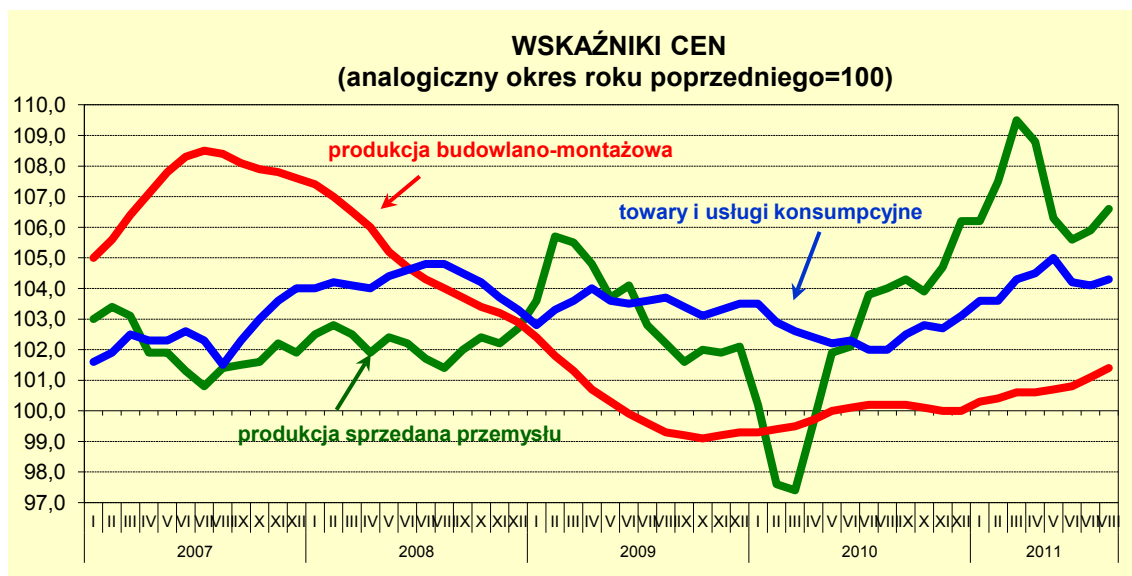
W ujęciu rocznym ceny produkcji sprzedanej przemysłu były w sierpniu br. wyższe o 6,6% (wobec wzrostu o 5,9% w lipcu br. oraz o 4,0% w sierpniu ub. roku). Wzrost cen obserwowano we wszystkich sekcjach, w tym największy w górnictwie i wydobywaniu (o 16,1% wobec 19,0% przed miesiącem). Ceny w przetwórstwie przemysłowym wzrosły o 6,4% (wobec 5,4% przed miesiącem), w tym wyższe niż przed rokiem były ceny m.in. produkcji koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (o 28,4%), metali (o 12,2%), chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 11,6%), artykułów spożywczych (o 8,5%), wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 6,6%), napojów (o 4,0%), wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 2,8%), maszyn i urządzeń (o 2,3%), wyrobów z metali oraz mebli (po 1,9%), a także pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 1,7%). Spadły natomiast ceny produkcji m.in. urządzeń elektrycznych (o 1,6%) oraz komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 4,5%). W sekcji dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja w skali roku odnotowano wzrost cen o 6,3% (wobec 6,4% w lipcu br.), a w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę o 3,8% (wobec 3,3% przed miesiącem), w tym wzrosły ceny w wytwarzaniu paliw gazowych; dystrybucji i handlu paliwami gazowymi w systemie sieciowym (o 9,6%), wytwarzaniu, przesyłaniu,

dystrybucji i handlu energią elektryczną oraz wytwarzaniu i zaopatrywaniu w parę wodną, gorącą wodą i powietrze do układów klimatyzacyjnych (po 2,4%).

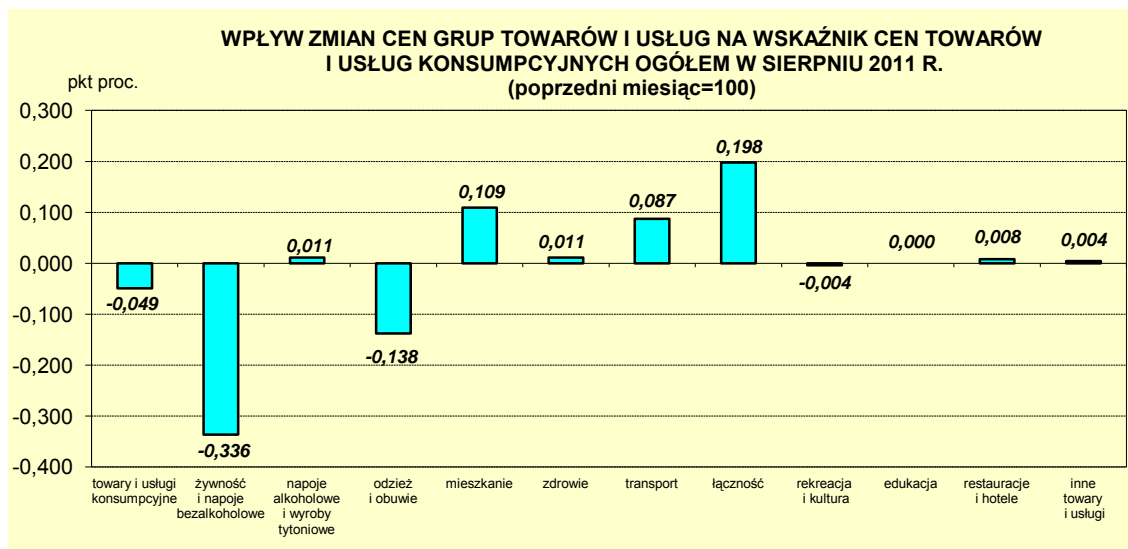
Szacuje się, że **ceny produkcji budowlano-montażowej** w sierpniu br. były wyższe niż przed rokiem o 1,4% (wobec 1,1% przed miesiącem), natomiast w ujęciu miesięcznym wzrosły o 0,3% (wobec 0,2% w lipcu br.).

Dynamika cen w przemyśle i budownictwie kształtowała się następująco:

Okresy	Ceny produkcji sprzedanej przemysłu					Ceny produkcji budowlano-montażowej
	ogółem	górnictwo i wydobywanie	przetwórstwo przemysłowe	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	
2010	Grudzień roku poprzedniego=100					
VIII	104,4	112,3	103,8	104,0	104,0	99,9
2011						
VIII	104,7	105,5	105,0	102,6	104,3	101,6
2010	Miesiąc poprzedni=100					
VIII	99,8	101,5	99,6	100,1	100,3	100,0
IX	100,1	102,5	100,0	100,0	101,3	100,0
X	100,0	99,8	99,9	101,1	99,7	100,0
XI	100,4	101,7	100,3	100,0	100,2	100,0
XII	101,2	105,8	101,1	100,1	100,6	100,1
2011						
I	100,4	100,0	100,3	100,7	102,4	100,1
II	101,2	102,1	101,3	100,2	100,3	100,1
III	101,6	99,9	102,0	100,1	99,7	100,2
IV	100,7	104,2	100,6	100,0	100,3	100,2
V	99,7	98,3	99,7	100,0	100,3	100,2
VI	100,3	100,8	100,3	100,1	100,7	100,3
VII	100,4	101,2	100,3	101,0	100,4	100,2
VIII	100,4	99,0	100,5	100,5	100,2	100,3
2010	Analogiczny okres roku poprzedniego=100					
VIII	104,0	117,7	102,9	104,2	105,0	100,2
IX	104,3	119,7	103,2	104,1	105,7	100,2
X	103,9	117,3	102,7	105,1	105,5	100,1
XI	104,7	119,2	103,5	105,1	105,8	100,0
XII	106,2	123,6	105,1	105,2	105,9	100,0
I-VIII	100,8	116,7	99,4	102,5	106,3	99,8
2011						
I	106,2	120,2	105,3	105,0	106,8	100,3
II	107,5	124,0	107,0	103,7	106,9	100,4
III	109,5	122,4	109,5	103,7	106,2	100,6
IV	108,8	122,7	108,6	103,7	104,7	100,6
V	106,3	119,6	105,9	103,5	104,6	100,7
VI	105,6	119,5	105,2	102,4	105,6	100,8
VII	105,9	119,0	105,4	103,3	106,4	101,1
VIII	106,6	116,1	106,4	103,8	106,3	101,4
I-VIII	107,0	120,4	106,6	103,6	105,9	100,8

W sierpniu br. **ceny towarów i usług konsumpcyjnych** kształtowały się na poziomie zbliżonym do obserwowanego przed miesiącem. Największy wpływ na wskaźnik cen towarów i usług miały spadki cen żywności i napojów bezalkoholowych oraz odzieży i obuwia, które zmniejszyły wskaźnik cen ogółem odpowiednio o 0,34 pkt proc. i 0,14 pkt proc. Wyższe ceny towarów i usług w zakresie łączności, mieszkania oraz transportu wpłynęły na podwyższenie tego wskaźnika odpowiednio o 0,20 pkt proc., 0,11 pkt proc. i 0,09 pkt proc.

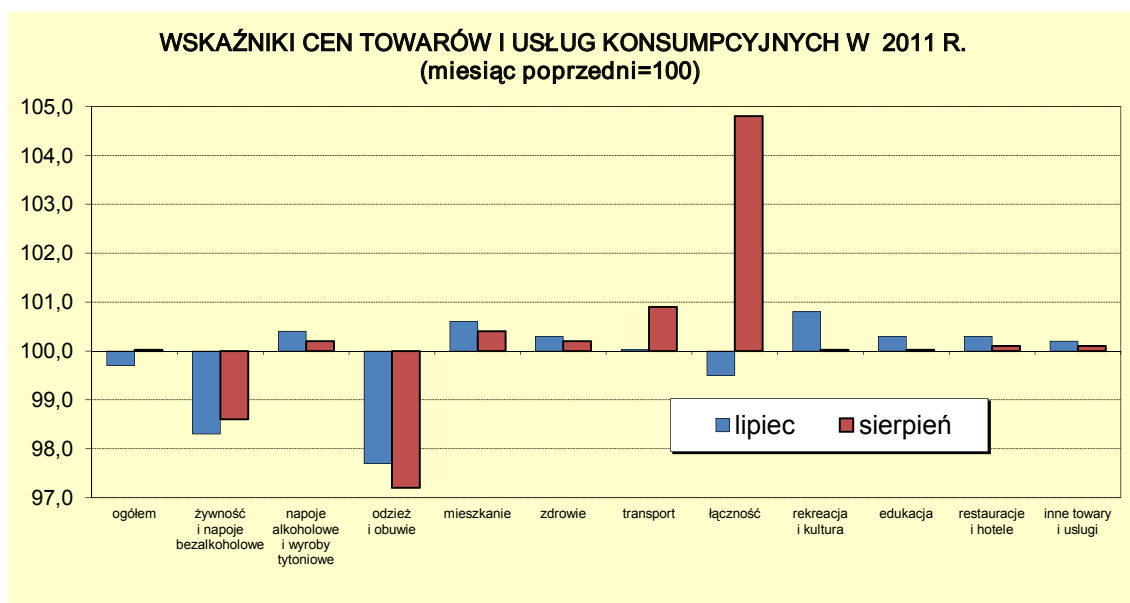

Ceny żywności i napojów bezalkoholowych w sierpniu br. **w ujęciu miesięcznym** spadły o 1,4%, w tym znacznie tańsze były warzywa (o 13,9%) oraz owoce (o 11,7%). Niższe niż w lipcu br. były również m.in. ceny cukru (o 1,9%) oraz ryżu (o 0,5%). Więcej niż przed miesiącem konsumenci płacili natomiast za mięso (przeciętnie o 1,2%, w tym m.in. za drób – o 5,3%, mięso wieprzowe – o 0,4%, wędliny – o 0,3% oraz mięso wołowe –

o 0,2%). Droższe były również oleje i pozostałe tłuszcze (o 1,0%) oraz artykuły w grupie „mleko, sery i jaja” (przeciętnie o 0,4%, w tym jaja – o 2,1%, jogurty, śmietana, napoje i desery mleczne – o 0,7%, mleko – o 0,3%, przy spadku cen serów – o 0,2%). Nieznacznie wyższe były również ceny mąki (o 0,3%), a także ryb i makaronu (po 0,1%). Ceny pieczywa kształtowały się na poziomie zbliżonym do notowanego przed miesiącem. Ceny napojów bezalkoholowych wzrosły o 0,4%, w tym kawy – o 1,3%.

W sierpniu br. odnotowano spadek cen obuwia i odzieży w skali miesiąca – odpowiednio o 3,9% oraz o 2,4%.

Ceny towarów i usług związanych z mieszkaniem wzrosły w sierpniu br. o 0,4%. Wyższe były opłaty za usługi kanalizacyjne, zaopatrywanie w wodę oraz wywóz nieczystości (śmieci) – po 0,2%. Więcej niż przed miesiącem należało zapłacić za nośniki energii (wzrost o 0,7%), w tym gaz (o 2,2%), opał (o 0,8%) i energię ciepłą (o 0,2%), przy kształtujących się na zbliżonym poziomie do notowanego w lipcu br. cenach energii elektrycznej.

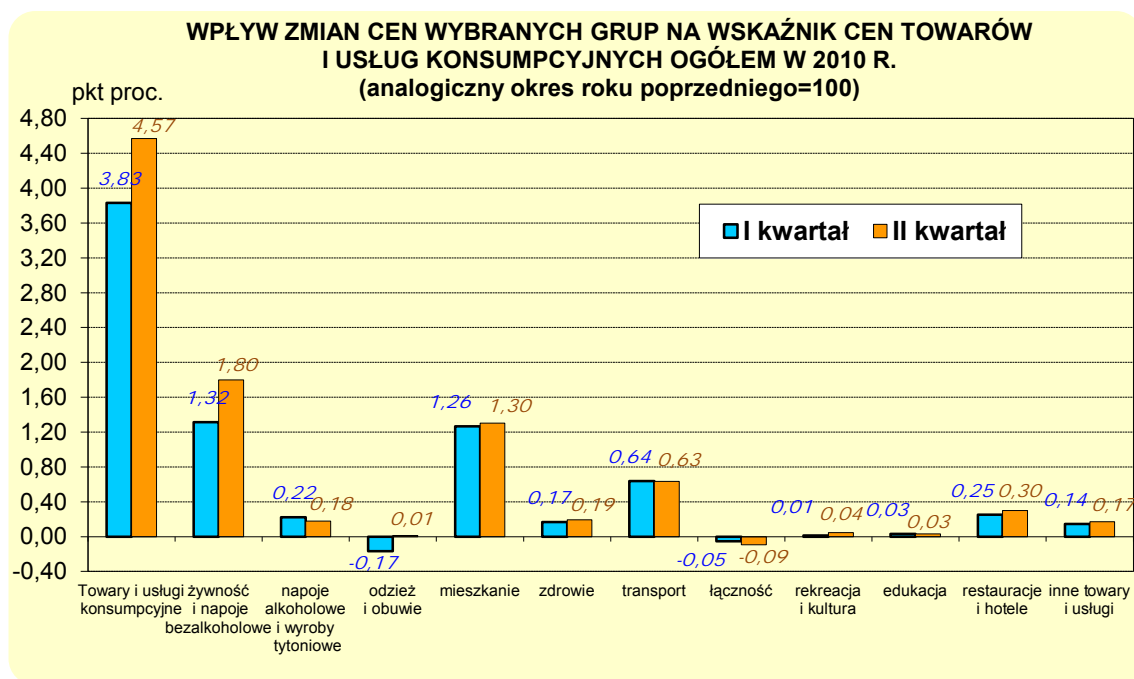
Opłaty związane ze zdrowiem były wyższe niż przed miesiącem o 0,2%. Wzrosły ceny usług stomatologicznych (o 0,3%), lekarskich (o 0,2%) oraz szpitalnych i sanatoryjnych (o 0,1%). Więcej niż w lipcu br. konsumenci płacili również za artykuły farmaceutyczne (o 0,2%).

Ceny w zakresie transportu były wyższe o 0,9%. Więcej niż przed miesiącem konsumenci płacili za usługi transportowe (o 1,7%) oraz paliwa do prywatnych środków transportu (o 1,3%), w tym olej napędowy był droższy o 2,0%, benzyny silnikowe – o 1,2%, a gaz ciekły – o 0,2%. Ceny samochodów osobowych kształtowały się natomiast na poziomie zbliżonym do obserwowanego w lipcu br.

Znacznie wzrosły w sierpniu br. opłaty związane z łącznością (o 4,8%), w tym za usługi telekomunikacyjne (o 4,9%), co spowodowane było m.in. zakończeniem promocji wprowadzonych od maja przez operatorów.

W sierpniu br. ceny związane z rekreacją i kulturą pozostały na poziomie zbliżonym do obserwowanego w lipcu br. Więcej należało zapłacić za książki (o 0,9%), usługi w zakresie turystyki zorganizowanej (o 0,6%), a także bilety do kin, teatrów i na koncerty (o 0,1%). Niższe były natomiast ceny sprzętu audiowizualnego, fotograficznego i informatycznego (o 0,9%).

Ceny w zakresie restauracji i hoteli były wyższe niż przed miesiącem o 0,1%. Spośród innych towarów i usług w sierpniu br. więcej należało zapłacić m.in. za ubezpieczenia (o 0,3%) oraz usługi w salonach fryzjerskich, kosmetycznych i zakładach pielęgnacyjnych (o 0,2%).

Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych **w skali roku** w sierpniu br. wyniósł 4,3% (wobec 4,1% przed miesiącem). Największy wpływ na poziom tego wskaźnika miały wzrosty cen towarów i usług w zakresie mieszkania oraz żywności i napojów bezalkoholowych, które podwyższyły wskaźnik cen konsumpcyjnych ogółem odpowiednio o 1,50 pkt proc. i o 1,07 pkt proc. Spadek cen odzieży i obuwia wpłynął na obniżenie tego wskaźnika o 0,04 pkt proc.

Dynamika cen towarów i usług konsumpcyjnych kształtowała się następująco:

Okresy	Ogółem	żywność i napoje bezalko- holowe	napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	odzież i obuwie	mieszkanie	zdrowie	transport	łącznie	rekreacja i kultura	edukacja	restauracje i hotele
2010	Grudzień roku poprzedniego=100										
VIII	101,5	100,8	102,9	93,5	102,6	102,3	104,4	99,9	101,9	100,7	102,0
2011	Miesiąc poprzedni=100										
VIII.....	102,7	101,7	103,0	95,1	104,6	103,8	105,2	100,8	101,7	100,8	103,5
2010	Miesiąc poprzedni=100										
VIII	99,6	98,6	100,1	98,0	100,1	100,3	99,3	100,0	100,0	100,0	100,2
IX	100,6	101,8	100,0	102,6	100,2	100,2	99,8	100,0	99,5	101,0	100,3
X	100,5	101,0	100,2	101,7	100,5	100,1	100,3	99,9	99,4	100,6	100,2
XI	100,1	100,2	100,6	100,0	100,2	100,1	99,8	100,0	99,8	100,1	100,3
XII	100,4	100,0	100,3	99,8	100,2	100,1	102,6	100,0	100,2	100,1	100,1
2011	Analogiczny okres roku poprzedniego=100										
I	101,2	101,8	100,7	96,8	102,2	101,0	101,4	99,5	100,6	100,3	100,8
II	100,2	100,7	100,3	97,7	100,3	100,3	99,6	100,0	100,0	100,1	100,5
III	100,9	102,1	100,2	103,1	100,3	100,4	101,6	100,0	99,8	100,1	100,5
IV	100,5	100,8	100,0	101,2	100,2	100,4	101,7	100,1	100,1	100,1	100,5
V	100,6	101,3	100,5	101,9	100,3	100,8	100,3	98,8	100,1	100,1	100,4
VI	99,6	98,2	100,6	99,6	100,2	100,3	99,7	98,3	100,3	99,9	100,4
VII	99,7	98,3	100,4	97,7	100,6	100,3	100,0	99,5	100,8	100,3	100,3
VIII.....	100,0	98,6	100,2	97,2	100,4	100,2	100,9	104,8	100,0	100,0	100,1
2010	Analogiczny okres roku poprzedniego=100										
VIII	102,0	102,3	103,6	96,2	103,1	103,0	103,2	98,5	99,0	103,0	102,9
IX	102,5	104,3	103,3	97,0	103,2	102,9	103,8	98,5	99,0	102,8	102,9
X	102,8	104,8	103,3	97,0	103,5	103,0	104,9	98,4	99,0	102,4	102,9
XI	102,7	104,3	103,8	97,0	103,6	102,9	103,7	98,8	98,9	102,4	102,9
XII	103,1	103,9	104,1	97,4	103,7	102,8	106,9	99,7	100,8	102,5	102,9
I-VIII	102,5	101,9	106,2	95,8	103,2	103,0	106,8	98,6	99,9	102,7	103,4
2011	Analogiczny okres roku poprzedniego=100										
I	103,6	104,6	104,5	96,5	105,2	103,4	107,5	98,5	99,5	102,6	103,5
II	103,6	105,0	104,2	95,8	104,7	103,5	106,5	98,9	100,3	102,7	103,7
III	104,3	106,8	103,1	98,2	104,9	103,6	107,3	99,2	100,6	102,7	104,0
IV	104,5	107,2	102,8	98,9	105,0	103,7	107,6	99,2	100,8	102,7	104,3
V	105,0	108,8	103,0	100,9	105,2	104,1	106,8	98,1	100,8	102,7	104,5
VI	104,2	106,4	103,6	100,9	105,1	104,2	106,4	96,4	100,2	102,5	104,5
VII	104,1	105,3	104,0	99,9	105,6	104,3	106,1	96,0	100,5	102,7	104,5
VIII.....	104,3	104,5	104,1	99,1	105,8	104,3	107,9	100,6	100,4	102,7	104,5
I-VIII	104,2	106,1	103,6	98,8	105,2	103,9	107,0	98,4	100,4	102,7	104,2

Wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych w ujęciu rocznym w sierpniu br. wyniósł 4,5% (wobec 5,3% w lipcu br.), w tym znacznie podrożał cukier (o 48,3%), mąka (o 30,8%), pieczywo (o 15,5%), oleje i pozostałe tłuszcze (o 9,2%) oraz ryby (o 6,2%). Więcej płacono również za mięso (przeciętnie o 4,5%, w tym mięso wołowe – o 9,4%, drób – o 8,8%, mięso wieprzowe – o 3,7% oraz wędliny – o 3,2%). Droższe były również artykuły w grupie „mleko, sery i jaja” (przeciętnie o 4,1%, w tym mleko – o 5,5%, sery – o 5,2%, jogurty, śmietana, napoje i desery mleczne – o 3,1% oraz jaja – o 0,7%). Wyższe niż przed rokiem były też ceny makaronu (o 4,1%), ryżu (o 3,5%) oraz owoców (o 0,2%). Znacznie mniej konsumenci płacili natomiast za warzywa (o 15,1%). Ceny napojów bezalkoholowych wzrosły o 4,8%, w tym ceny kawy o 11,2%.

Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe były droższe niż przed rokiem o 4,1%, w tym znacznie więcej płacono za wyroby tytoniowe (o 10,1%).

Niższe były ceny odzieży i obuwia (spadek o 0,9%), przy czym odzież była tańsza o 1,3%, natomiast obuwie - droższe o 0,2%.

Ceny w zakresie mieszkania były wyższe w ujęciu rocznym o 5,8%. Usługi kanalizacyjne podrożały o 10,5%, zaopatrywanie w wodę – o 7,4%, a wywóz nieczystości (śmiec) – o 5,8%. Ceny nośników energii wzrosły o 7,8%. Znacznie podrożał gaz (o 10,1%), opał (o 9,3%), energia elektryczna (o 6,8%) oraz energia ciepła (o 5,2%). Ceny towarów i usług związanych z wyposażeniem mieszkania i prowadzeniem gospodarstwa domowego były wyższe niż w sierpniu ub. roku o 2,5%.

Artykuły i usługi związane ze zdrowiem podrożały w skali roku o 4,3%. Podniesiono ceny m.in. usług sanatoryjnych (o 22,8%), stomatologicznych (o 5,6%), lekarskich (o 4,6%) oraz usług szpitalnych (o 3,9%). Wzrosły również ceny artykułów farmaceutycznych (o 3,8%).

Ceny towarów i usług w zakresie transportu były w sierpniu br. o 7,9% wyższe niż przed rokiem, głównie w wyniku znacznego wzrostu cen paliw do prywatnych środków transportu – o 13,5% (w tym oleju napędowego - o 16,2%, gazu ciekłego – o 15,0% oraz benzyny silnikowej – o 12,5%). Podrożały również usługi transportowe (o 8,2%). Obniżyły się natomiast ceny samochodów osobowych (o 2,5%). Ceny towarów i usług w zakresie łączności były wyższe o 0,6%.

Opłaty związane z rekreacją i kulturą w sierpniu br. były o 0,4% wyższe niż przed rokiem. Wzrosły ceny książek (o 5,3%), biletów do kin, teatrów i na koncerty (o 3,7%) oraz gazet i czasopism (o 1,7%). Droższe były również usługi w zakresie turystyki zorganizowanej (o 3,1%). Znacznie mniej natomiast płacono za sprzęt audiowizualny, fotograficzny i informatyczny (o 9,4%).

Wyższe niż przed rokiem były ceny w zakresie restauracji i hoteli (o 4,5%). Spośród innych towarów i usług podrożały m.in. ubezpieczenia (o 8,8%) oraz usługi w salonach fryzjerskich, kosmetycznych i zakładach pielęgnacyjnych (o 4,6%).

Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczony metodą średniej ruchomej w okresie wrzesień 2010 r. – sierpień 2011 r. w stosunku do poprzednich dwunastu miesięcy wyniósł 3,7% (wobec 3,5% w okresie sierpień 2010 r. – lipiec 2011 r.). Ceny konsumpcyjne według **zharmonizowanego wskaźnika cen konsumpcyjnych (HICP)**⁵ wzrosły w tym okresie o 3,4%.

---

⁵ Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych (HICP) obliczany jest według ujednoliconej metodologii Unii Europejskiej. Podstawę do opracowania HICP dla Polski stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług konsumpcyjnych oraz system wag oparty na strukturze spożycia indywidualnego w sektorze gospodarstw domowych (w 2011 r. – struktura spożycia z 2009 r. w cenach grudnia 2010 r.). Grupowanie towarów i usług konsumpcyjnych oparto na Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu opracowanej na potrzeby HICP (COICOP/HICP).

Rolnictwo

Na rynku rolnym w sierpniu br. odnotowano sezonowy spadek cen większości produktów pochodzenia roślinnego. Wzrosły natomiast ceny podstawowych produktów zwierzęcych, z wyjątkiem cen skupu trzody chlewnej. Przeciętne ceny podstawowych produktów rolnych, oprócz cen ziemniaków, były wyższe niż przed rokiem.

W sierpniu br. średnia temperatura powietrza w Polsce wyniosła 18,4°C i była o 1,1°C wyższa od średniej z wielolecia, a średnia suma opadów wyniosła ok. 64 mm i była niższa od średniej wieloletniej o ok. 5%.

Warunki meteorologiczne w sierpniu br. sprzyjały wykonywaniu prac polowych, głównie żniw i sianokosów. Na początku miesiąca zakończono zbiór rzepaku i rzepiku. Rozpoczęte w lipcu br. żniwa zbóż ozimych i jarych powszechnie przeprowadzone w pierwszej i drugiej dekadzie sierpnia zakończono do końca miesiąca. W sierpniu br. trwał zbiór liści tytoniu, przystąpiono również do zbioru kukurydzy na zielonkę oraz rozpoczęto wykopki ziemniaków. Na obszarze całego kraju prowadzano zbiór kolejnego pokosu traw łąkowych i wieloletnich roślin motylkowych. Dłuższe okresy bezdeszczowej pogody stwarzały dobre warunki dla dosuszania i zbioru siana. Na polach prowadzono uprawy późniwne, wykonywano podorywki oraz orki przedsiewne, wysiewano poplony ścierniskowe. Lokalnie w drugiej, a na znacznym obszarze Polski w trzeciej dekadzie sierpnia br. rozpoczęto siewy rzepaku ozimego. Pod koniec miesiąca lokalnie obserwowano wschody tych roślin.

Według przedwynikowego szacunku przeprowadzonego na przełomie sierpnia i września zbiory głównych ziemiopłodów w br. kształtują się następująco:

Wyszczególnienie	Zbiory w 2011 r.		
	w mln ton	2010=100	2001-2005 ^a =100
Zboża ogółem.....	26,3	96,5	98,5
w tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	24,1	94,5	97,2
pszenica	9,3	97,6	102,6
żyto.....	2,6	78,4	65,6
jęczmień.....	3,3	101,4	100,5
owies	1,3	95,1	100,1
pszenżyto	4,2	102,1	129,5
mieszanki zbożowe	3,4	90,3	86,3
Rzepak i rzepik.....	1,9	89,9	158,6
Ziemniaki	8,2	93,5	56,1
Buraki cukrowe	10,3	106,9	84,1
Warzywa gruntowe	4,4	103,5	94,6
Owoce z drzew	2,9	132,0	105,6
Owoce jagodowe	0,5	95,5	106,3

^a Przeciętne roczne.

Szacuje się, że na skutek niekorzystnych warunków agrometeorologicznych, zbiory zbóż były w bieżącym roku niższe od ubiegłorocznych o 3,5% i wyniosły 26,3 mln t. Według rzeczoznawców GUS jakość ziarna z tegorocznych zbiorów jest gorsza niż w roku ubiegłym, co jest spowodowane przede wszystkim porażeniem roślin chorobami grzybowymi i porastaniem ziarna w wyniku nawracających opadów deszczu. Przewiduje się, że niższe od ubiegłorocznych będą również zbiory rzepaku i rzepiku, ziemniaków i owoców jagodowych. Wyższe będą natomiast zbiory owoców z drzew, buraków cukrowych oraz warzyw gruntowych.

Skup zbóż ^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	VII-VIII 2011		VIII 2011		
	w tys. t	analogiczny okres roku poprzedniego=100	w tys. t	analogiczny okres roku poprzedniego=100	VII 2011=100
Ziarno zbóż ^b	1889,4	111,4	1547,4	115,2	452,5
w tym:					
pszenica.....	1311,0	121,1	1134,0	124,0	640,5
żyto.....	115,8	73,8	100,6	88,8	660,9

^a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. ^b Podstawowych z mieszankami zbożowymi bez ziarna siewnego.

W okresie lipiec-sierpień br. **skupiono** o 11,4% więcej **zbóż podstawowych** (z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) niż przed rokiem. Skup pszenicy w tym okresie był większy o 21,1% od ubiegłorocznego, natomiast żyta – mniejszy o 26,2%. W sierpniu br., po żniwach, dostawy zbóż do skupu, w tym pszenicy i żyta, były znacznie wyższe niż przed miesiącem. W skali roku odnotowano wzrost podaży pszenicy.

Skup ^a podstawowych produktów zwierzęcych kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	I-VIII 2011		VIII 2011		
	w tys. t	analogiczny okres roku poprzedniego=100	w tys. t	analogiczny okres roku poprzedniego=100	VII 2011=100
Żywiec rzeźny ^{b c}	1967,7	x	195,7	x	108,8
w tym:					
wołowy (z cielęcym).....	169,6	x	13,4	x	101,5
wieprzowy.....	983,6	110,6	90,2	109,6	105,2
drobiowy.....	808,6	104,0	91,8	108,5	113,8
Mleko ^d	6030,1	102,2	796,8	101,1	98,9

^a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. ^b Obejmuje bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, konie i drób; w przeliczeniu na mięso łącznie z tłuszczami w wadze poubojowej ciepłej. ^c Od 2011 r. zmiana wskaźnika do przeliczeń bydła w wadze żywej na mięso w wadze poubojowej ciepłej (łącznie z tłuszczami). ^d W milionach litrów.

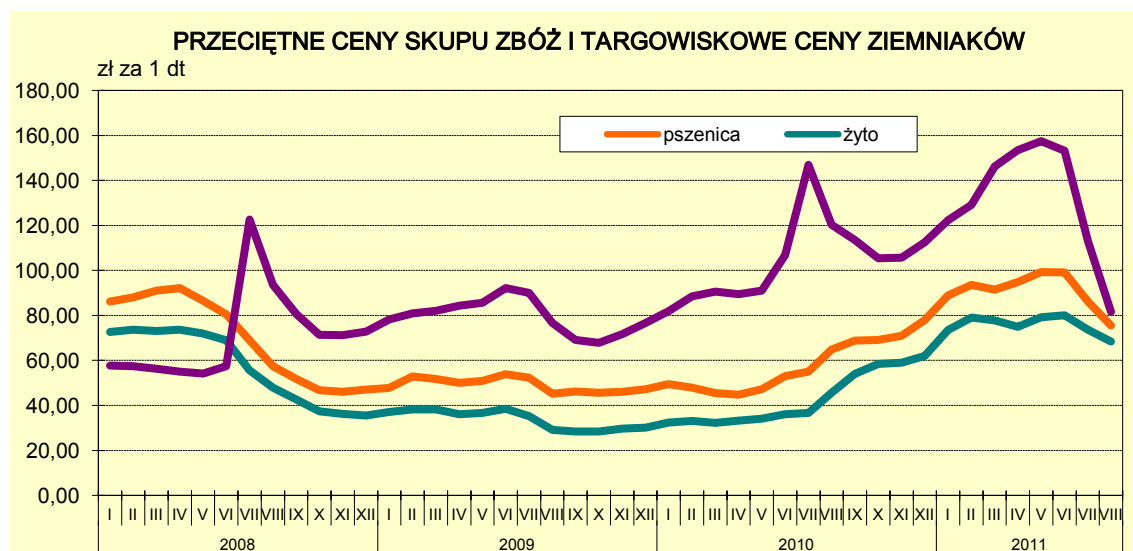
W okresie styczeń-sierpień br., przy wzroście krajowej podaży żywca wieprzowego (o 10,6%) i żywca drobiowego (o 4,0%), **skup żywca rzeźnego ogółem** (w wadze poubojowej ciepłej) wynosił 1967,7 tys. ton. W sierpniu br., w wyniku wzrostu skupu żywca wieprzowego (o 5,2%) i drobiowego (o 13,8%), łączne dostawy podstawowych gatunków żywca były o 8,8% większe niż w lipcu br.

Ceny podstawowych produktów rolnych kształtowały się następująco:

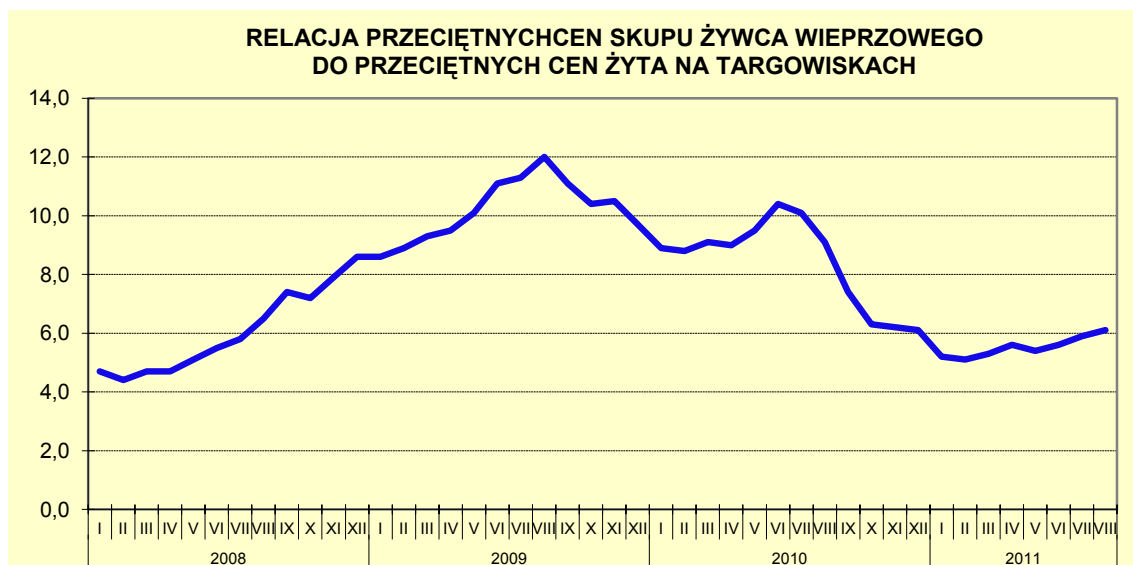
Wyszczególnienie	Ceny w skupie					Ceny na targowiskach				
	VIII 2011			I-VIII 2011		VIII 2011			I-VIII 2011	
	zł	VIII 2010= =100	VII 2011= =100	zł	I-VIII 2010= =100	zł	VIII 2010= =100	VII 2011= =100	zł	I-VIII 2010= =100
Pszenica za 1 dt ^a	75,48	116,5	87,6	86,20	159,5	98,14	143,1	94,3	99,09	171,5
Żyto za 1 dt ^a	68,40	149,8	92,9	73,87	201,6	77,78	157,5	96,8	78,75	186,3
Ziemniaki ^b za 1 dt.....	39,31	88,5	69,1	58,77	115,1	81,68	67,9	72,2	132,07	129,6
Żywiec rzeźny za 1 kg wagi żywej										
w tym:										
bydło (bez cieląt) ^c	5,87	133,6	106,4	5,62	124,4	5,38	114,5	100,6	5,35	110,8
trzoda chlewna.....	4,76	106,4	99,8	4,35	110,0	4,89	120,1	102,1	4,40	117,0
drób.....	4,38	116,0	101,9	4,00	116,6	.	x	x	.	x
Prosię na chów za 1 szt.	.	x	x	.	x	126,21	103,0	102,5	112,54	79,6
Mleko za 1 hl.....	120,36	116,0	100,9	118,76	116,3	.	x	x	.	x

^a W skupie bez ziarna siewnego. ^b Na targowiskach – wczesne. ^c Na targowiskach średnia ważona cena bydła rzeźnego obliczona przy przyjęciu struktury ilości skupu młodego bydła i krów rzeźnych.

W sierpniu br. obserwowano, występujący zwykle po żniwach, sezonowy spadek **cen ziarna** – przeciętne ceny pszenicy i żyta obniżyły się zarówno w skupie (odpowiednio o 12,4% i o 7,1%), jak i na targowiskach (stosownie o 5,7% i o 3,2%). Nadal jednak ceny większości zbóż podstawowych kształtowały się na poziomie znacznie wyższym niż przed rokiem. Cena skupu ziarna pszenicy była o 16,5% wyższa niż w analogicznym okresie ub. roku, a żyta – o 49,8%. Na targowiskach za pszenicę trzeba było zapłacić o 43,1% więcej niż w sierpniu ub. roku, natomiast cena żyta ukształtowała się na poziomie o 57,5% wyższym niż przed rokiem.

W sierpniu br., przy skupie **ziemniaków** (61,8 tys. ton) większym niż przed miesiącem i przed rokiem (odpowiednio o 133,4% i o 35,9%), średnia cena ziemniaków (39,31 zł/dt) obniżyła się w skali miesiąca (o 30,9%) i w ujęciu rocznym (o 11,5%). Na targowiskach za ziemniaki jadalne płacono 81,68 zł/dt (tj. o 27,8% mniej niż przed miesiącem i o 32,1% mniej niż przed rokiem).

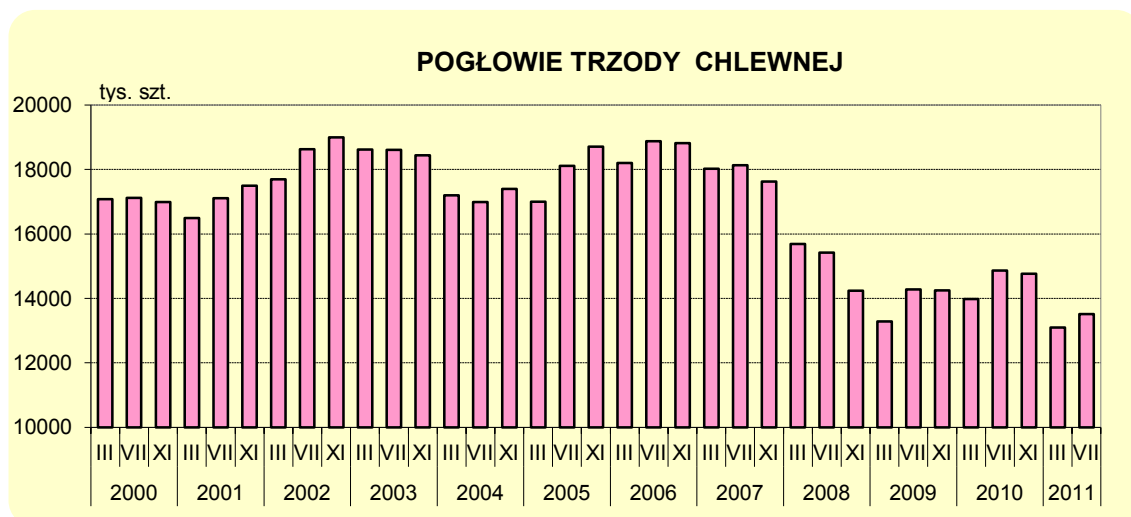
W sierpniu br., przy zwiększonej krajowej podaży **żywca wieprzowego**, jego ceny (4,76 zł/kg) były zbliżone do notowanych przed miesiącem oraz kształtowały się na poziomie znacznie wyższym niż w ub. roku – w skupie o 6,4%, na targowiskach o 20,1%. W sierpniu br. spadek cen zbóż wpłynął na niewielką poprawę opłacalności tuczu trzody chlewnej. Relacja cen skupu trzody do cen żyta na targowiskach wynosiła 6,1 (wobec 5,9 przed miesiącem i 9,1 przed rokiem). W omawianym miesiącu utrzymała się wzrostowa tendencja cen prosiąt do dalszego chowu. Przeciętne ceny prosiąt (ok. 126 zł/szt.) były wyższe niż przed miesiącem i przed rokiem (odpowiednio o 2,5% i o 3,0%).

Pogłowie trzody chlewnej wg stanu w końcu lipca br. kształtowało się następująco:

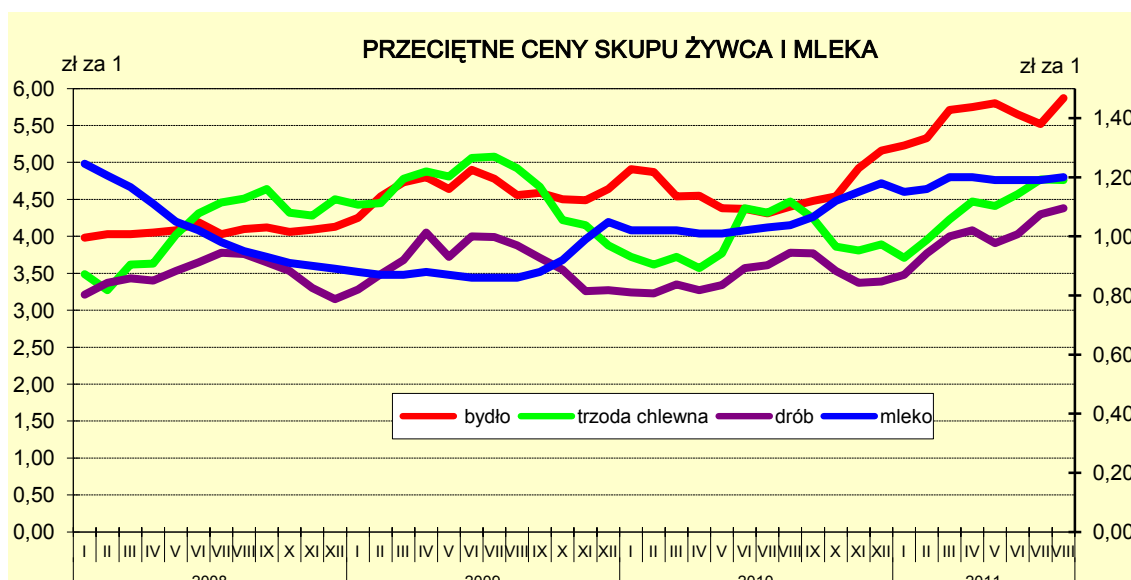
Wyszczególnienie	VII 2011	
	w tys. szt.	VII 2010=100
O g ó ł e m	13508,5	90,9
Prosięta do 20 kg.....	3948,4	86,9
Warchlaki od 20 kg do 50 kg.....	3737,8	93,5
Trzoda chlewna o wadze 50 kg i więcej:		
na ubój.....	4612,3	94,3
na chów	1210,0	84,5
w tym lochy.....	1177,3	84,3
w tym prośne.....	739,8	85,4

Utrzymujące się od wielu miesięcy rosnące ceny ziemiopłodów paszowych kształtowały rentowność produkcji żywca wieprzowego na niekorzystnym poziomie, poniżej granicy opłacalności. Wyniki reprezentacyjnego badania trzody chlewnej przeprowadzonego w końcu lipca br. wskazują na spadek pogłowia tego gatunku w skali roku o 9,1% – do 13508,5 tys. sztuk. Zmniejszyła się liczebność wszystkich grup wiekowo-użytkowych stada. Stan pogłowia grup decydujących o wielkości produkcji, a więc warchlaków i tuczników, był mniejszy niż w lipcu ub. roku odpowiednio o 6,5% i o 5,7%. Pogłowie loch prośnych zmniejszyło się o 14,6% w skali roku, natomiast w stosunku do stanu z końca marca br. – o 2,2%.

W okresie styczeń–sierpień br., pomimo wysokiej podaży **żywca drobiowego**, jego ceny wykazywały tendencję wzrostową. W sierpniu br. za 1 kg drobiu rzeźnego płacono w skupie więcej niż przed miesiącem o 1,9% i przed rokiem o 16,0%.

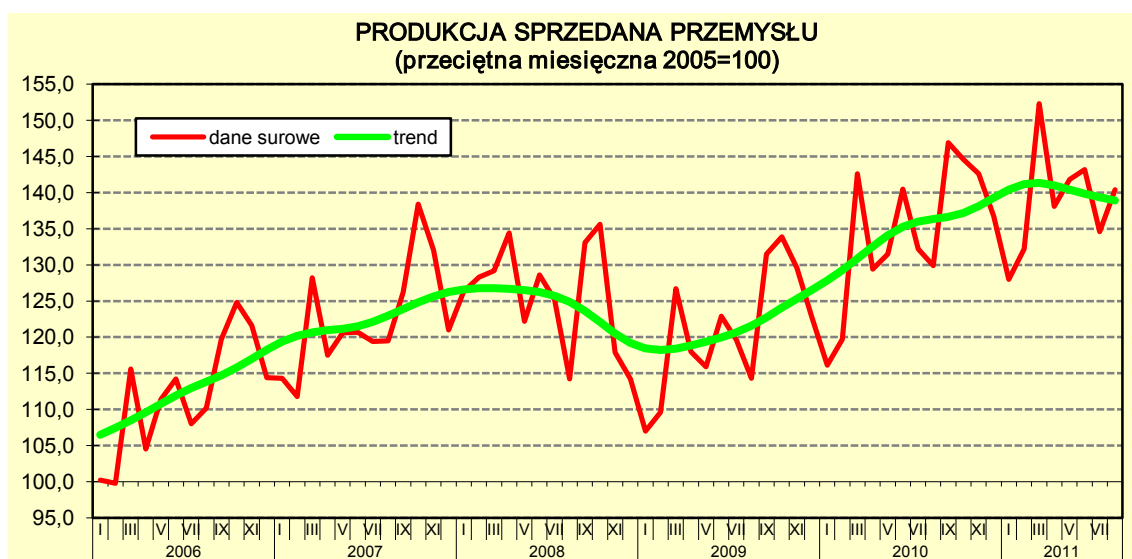

Po sezonowych spadkach cen **żywca wołowego** w dwóch poprzednich miesiącach, w sierpniu br. na obu rynkach zaobserwowano ponowny ich wzrost. Przeciętne ceny skupu żywca wołowego (5,87 zł/kg) wzrosły w ujęciu miesięcznym (o 6,4%) i rocznym (o 33,6%). Cena młodego bydła rzeźnego wyniosła 6,27 zł/kg (tj. była wyższa o 6,8% niż przed miesiącem i o 32,8% niż przed rokiem). W obrocie targowiskowym średnie ceny żywca wołowego wzrosły w skali miesiąca i roku (odpowiednio o 0,6% i o 14,5%) i wyniosły 5,38 zł/kg. Za młode bydło rzeźne trzeba było zapłacić 5,83 zł/kg (tj. więcej o 1,0% niż przed miesiącem i o 15,2% niż przed rokiem).

W okresie styczeń–sierpień br., przy skupie **mleka** większym o 2,2% w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, cena surowca była wyższa o 16,3% i wyniosła ok. 119 zł/hl. W sierpniu br. cena mleka (ok. 120 zł/hl) wzrosła o 0,9% w stosunku do poprzedniego miesiąca i była wyższa niż przed rokiem o 16,0%.

Przemysł

Po słabszych wynikach w dwóch poprzednich miesiącach, w sierpniu br. **produkcja sprzedana przemysłu**⁶ w ujęciu rocznym rosła w tempie zbliżonym do średniomiesięcznego notowanego w okresie styczeń-maj br. Produkcja przemysłowa była o 8,1% wyższa niż w sierpniu ub. roku (kiedy notowano wzrost o 13,6%), natomiast w porównaniu z lipcem zwiększyła się o 4,3%. Po wyeliminowaniu czynników o charakterze sezonowym produkcja wzrosła w skali roku o 5,4%, a w odniesieniu do lipca br. o 2,2%.

W sierpniu br. wzrost produkcji w ujęciu rocznym obserwowano nadal w przetwórstwie przemysłowym (o 9,3%) oraz w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 6,2%). Podobnie jak przed miesiącem spadek notowano w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – o 2,3% oraz w górnictwie i wydobywaniu – o 0,6%.

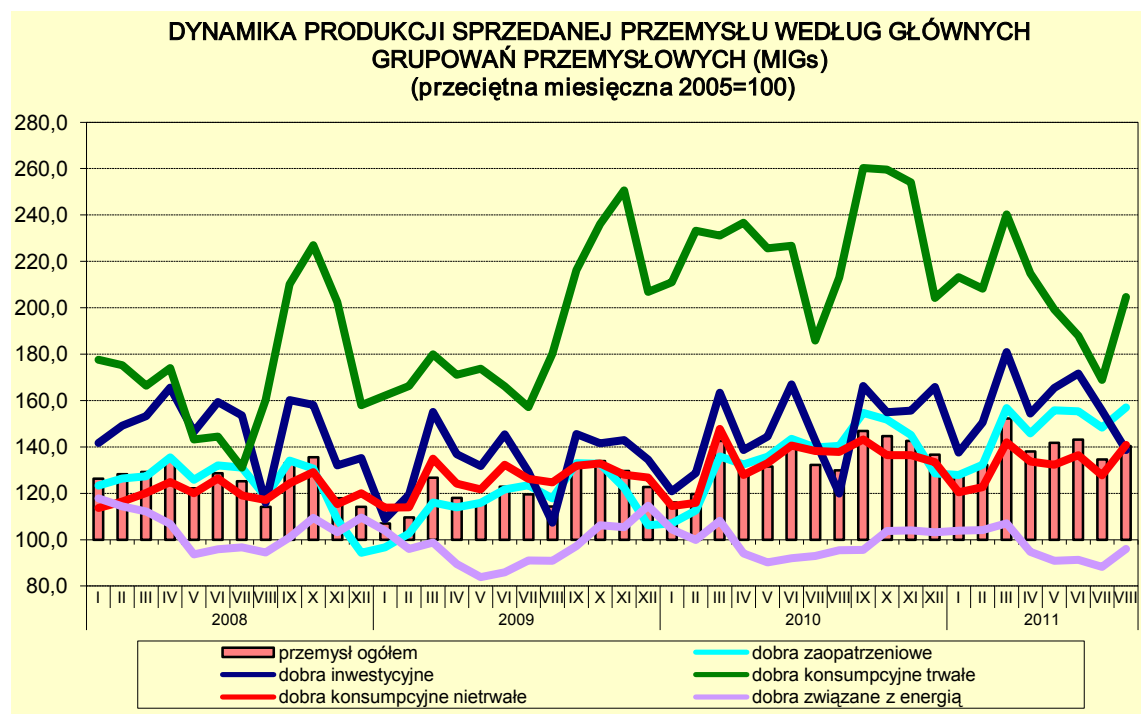
W okresie styczeń-sierpień br. produkcja sprzedana przemysłu ukształtowała się na poziomie o 6,9% wyższym niż przed rokiem (kiedy notowano wzrost o 10,4%). Wzrost obserwowano w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji – o 7,9%, w przetwórstwie przemysłowym – o 7,6% oraz w górnictwie i wydobywaniu – o 3,3%. W wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę produkcja była na poziomie sprzed roku.

Wśród **głównych grupowań przemysłowych**⁷ w okresie styczeń-sierpień br. w skali roku notowano wzrost produkcji sprzedanej w zakresie dóbr zaopatrzeniowych – o 12,9%, inwestycyjnych – o 11,0% oraz nieznaczny w konsumpcyjnych nietrwałych –

⁶ W cenach stałych, w przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

⁷ Grupowania przedsiębiorstw na wytwarzające głównie dobra inwestycyjne, konsumpcyjne nietrwałe i trwałe, zaopatrzeniowe oraz związane z energią (ang. MIGs – Main Industrial Groupings) dokonano zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (WE) nr 656/2007 z dnia 14 czerwca 2007 r. zmieniającym Rozporządzenie (WE) nr 586/2001 w sprawie wykonania Rozporządzenia Rady (WE) nr 1165/98 dotyczącego krótkookresowej statystyki w zakresie definicji Głównych Grupowań Przemysłowych.

o 0,1%. Zmniejszyła się natomiast sprzedaż dóbr konsumpcyjnych trwałych (o 3,1%) oraz związanych z energią (o 1,0%).

Wydajność pracy w przemyśle, mierzona produkcją sprzedaną na jednego zatrudnionego, była w okresie ośmiu miesięcy br. o 4,3% wyższa niż przed rokiem, przy większym o 2,5% przeciętnym zatrudnieniu i wzroście przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto o 5,8%.

W sierpniu br. wzrost produkcji sprzedanej w ujęciu rocznym notowano w 25 (spośród 34) działach przemysłu, w tym m.in. w produkcji:

- metali – o 24,0% (m.in. surówki, żelazostopów, żeliwa i stali oraz wyrobów hutniczych – o 28,7%),
- pojazdów samochodowych, przyczep i naczep – o 23,2% (m.in. pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli – o 24,5% oraz części i akcesoriów do pojazdów silnikowych – o 22,8%),
- wyrobów z metali – o 17,9% (m.in. metalowych elementów konstrukcyjnych – o 20,6%),
- urządzeń elektrycznych – o 17,6% (m.in. izolowanych przewodów i kabli oraz sprzętu instalacyjnego – ponad 3-krotny),
- mebli – o 16,2%,
- wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych – o 14,3% (m.in. wyrobów z gumy – o 16,1%),
- wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych – o 10,5% (m.in. wyrobów z betonu, cementu i gipsu – o 16,4%),
- papieru i wyrobów z papieru – o 8,8%.

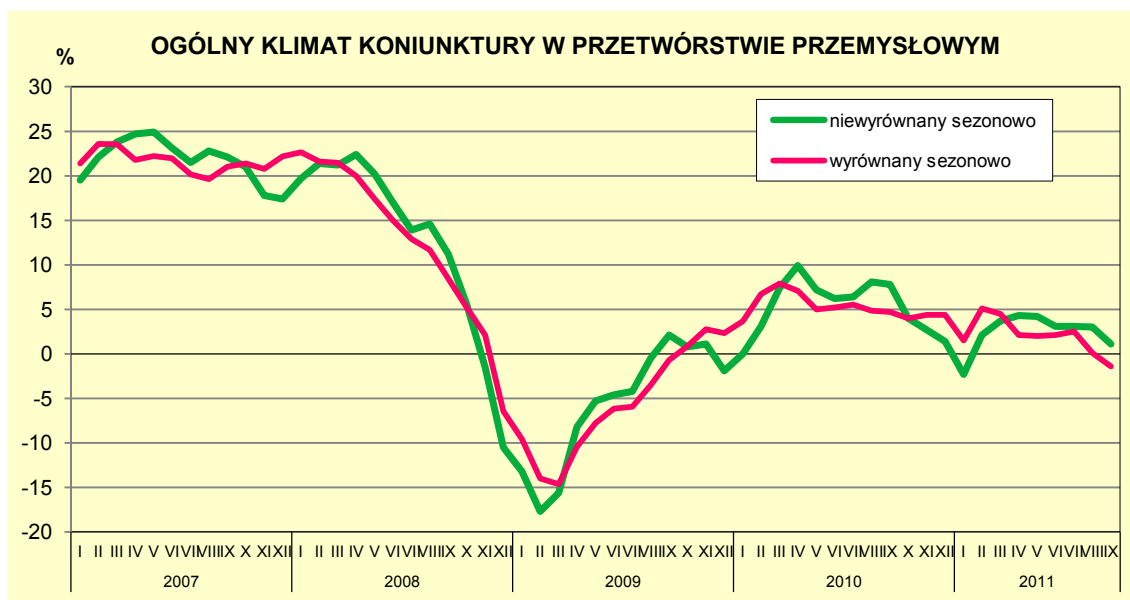
Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2010		2011			2010
	VIII	I-VIII	VIII	I-VIII	I-VIII	
	analogiczny okres roku poprzedniego=100				struktura w %	
Przemysł.....	113,6	110,4	108,1	106,9	100,0	100,0
górnictwo i wydobywanie.....	111,9	103,5	99,4	103,3	5,6	5,2
przetwórstwo przemysłowe.....	114,4	111,6	109,3	107,6	83,5	83,1
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę.....	105,7	101,6	97,7	100,0	8,7	9,5
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja.....	108,4	106,1	106,2	107,9	2,2	2,2
Z przemysłu ogółem – działy:						
wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego.....	101,9	102,1	91,9	96,1	2,8	2,8
produkcja artykułów spożywczych.....	108,9	106,1	109,0	104,4	15,4	15,4
produkcja napojów.....	89,4	92,5	100,3	99,3	1,9	2,1
produkcja odzieży.....	103,1	98,8	115,8	110,0	0,6	0,7
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny.....	108,3	109,3	102,9	103,7	2,3	2,4
produkcja papieru i wyrobów z papieru.....	118,1	121,7	108,8	106,5	2,6	2,5
produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej.....	105,1	108,3	107,3	99,1	7,8	6,8
produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych.....	144,9	123,8	92,9	99,7	4,9	5,0
produkcja wyrobów farmaceutycznych.....	109,1	107,1	85,6	91,1	1,0	1,2
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych.....	113,0	113,1	114,3	113,8	5,5	5,2
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych...	126,9	114,0	110,5	117,7	4,1	3,9
produkcja metali.....	109,5	112,2	124,0	122,5	4,4	3,5
produkcja wyrobów z metali.....	122,7	109,2	117,9	120,5	5,9	5,5
produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych.....	140,5	160,5	87,5	88,6	3,0	4,1
produkcja urządzeń elektrycznych.....	114,9	112,9	117,6	113,1	3,6	3,8
produkcja maszyn i urządzeń.....	107,6	95,5	101,5	95,9	3,0	3,5
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep.....	106,5	118,9	123,2	115,0	10,0	9,8
produkcja pozostałego sprzętu transportowego.....	115,2	83,6	122,8	119,6	1,1	1,1
produkcja mebli.....	107,4	93,2	116,2	120,7	2,6	2,4

Produkcja artykułów spożywczych (stanowiąca ponad 16% produkcji sprzedanej przemysłu) była o 9,0% wyższa niż przed rokiem (kiedy notowano wzrost o 8,9%). Zwiększenie sprzedaży obserwowano w produkcji pozostałych artykułów spożywczych – o 14,2%, wyrobów piekarskich i mącznych – o 11,6%, przetwarzaniu i konserwowaniu mięsa oraz produkcji wyrobów z mięsa – o 9,8%, przetwarzaniu i konserwowaniu ryb, skorupiaków i mięczaków – o 8,7%, produkcji gotowych pasz i karmy dla zwierząt – o 5,7%, wytwarzaniu wyrobów mleczarskich – o 3,9%, produkcji olejów i tłuszczów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego – o 1,4%. Spadek wystąpił w przetwarzaniu i konserwowaniu owoców i warzyw – o 4,7% oraz w wytwarzaniu produktów przemiału zbóż, skrobi i wyrobów skrobiowych – o 1,3%.

W sierpniu br., po wysokim wzroście notowanym przed rokiem, obniżyła się w ujęciu rocznym produkcja sprzedana m.in. wyrobów farmaceutycznych (o 14,4%), komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 12,5%) oraz chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 7,1%). Po raz kolejny spadek notowano także m.in. w wydobywaniu węgla kamiennego i brunatnego (o 8,1%).

Z obserwowanych w sierpniu br. 237 **wyrobów i grup wyrobów przemysłowych** produkcja 139 była wyższa niż przed rokiem, w tym m.in. węgla brunatnego, gazu ziemnego, siarki, produktów uboju bydła i cieląt oraz trzody chlewnej, mięsa drobiowego, wędlin, margaryny oraz produktów do smarowania, mleka, masła, cukru, wódki czystej, papierosów, obuwia, tarcicy iglastej, płyt pilśniowych, olejów napędowych i opałowych, nawozów azotowych, opon, cementu, stali surowej, wyrobów walcowanych na gorąco (bez półwyrobów), miedzi rafinowanej, akumulatorów kwasowo-ołowiowych, odkurzaczy, kuchni gazowych z piekarnikiem, ciągników rolniczych, samochodów osobowych, pojazdów do transportu publicznego, samochodów ciężarowych i ciągników drogowych do ciągnięcia naczep, wagonów kolejowych towarowych, rowerów oraz energii elektrycznej. Niższa niż przed rokiem była natomiast produkcja 98 wyrobów i grup wyrobów, w tym m.in. węgla kamiennego, win owocowych, piwa, tarcicy liściastej, koksu, benzyny silnikowej, nawozów mineralnych lub chemicznych fosforowych, rur stalowych, komputerów, zmywarek do naczyń oraz pralek automatycznych.

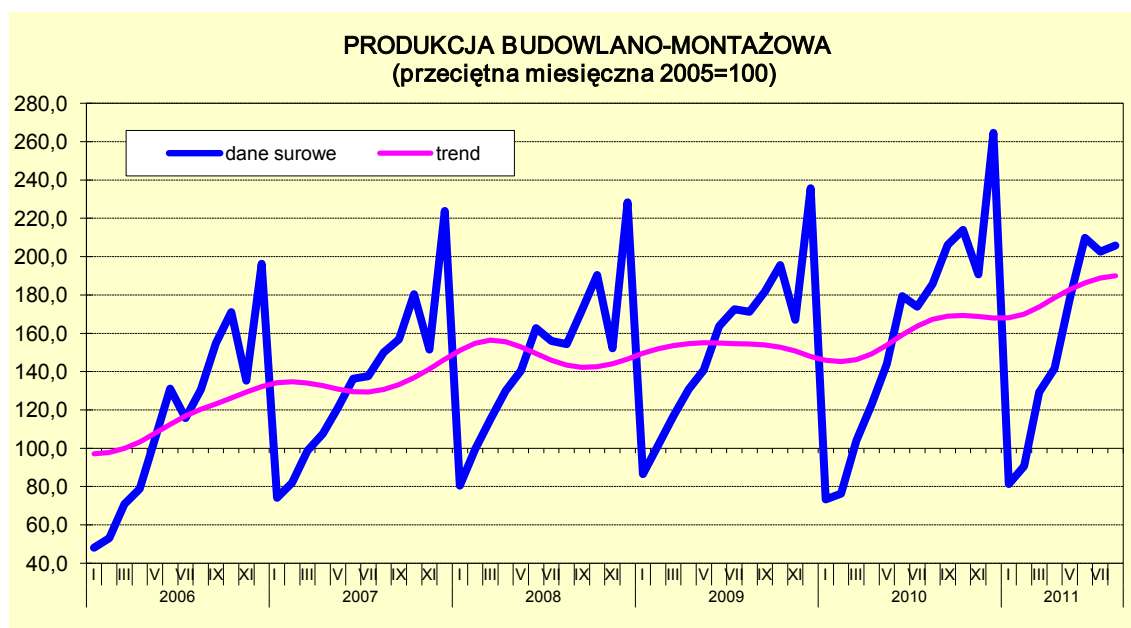
We wrześniu br. **ogólny klimat koniunktury** w przetwórstwie przemysłowym kształtuje się na poziomie dodatnim, niższym od notowanego w poprzednich miesiącach. Utrzymują się korzystne, choć nieco ostrożniejsze niż w sierpniu przewidywania dotyczące sytuacji gospodarczej, portfela zamówień oraz produkcji sprzedanej.

Wciąż pesymistycznie oceniana jest bieżąca sytuacja gospodarcza. Na utrzymanie bieżącego portfela zamówień ogółem na poziomie sprzed miesiąca wpływa wzrost krajowego portfela, przy niewielkim – mniej znaczącym niż przed miesiącem – spadku portfela zagranicznego. Bieżąca produkcja jest rozszerzana w niewielkim stopniu. Utrzymują się trudności w terminowym regulowaniu zobowiązań finansowych.

Stan zapasów wyrobów gotowych według opinii przedsiębiorców nieznacznie przekracza poziom uznawany za wystarczający. Wzrost nadmiernych zapasów zgłaszają producenci m.in. wyrobów tekstylnych oraz wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych. Spadek nadmiernych zapasów sygnalizują natomiast producenci m.in. odzieży, pozostałego sprzętu transportowego oraz chemikaliów i wyrobów chemicznych.

Budownictwo

W sierpniu br. utrzymał się wysoki, choć nieco wolniejszy niż w poprzednich miesiącach, wzrost produkcji budowlano-montażowej w skali roku. Większy wzrost notowano w sprzedaży robót o charakterze remontowym niż w zakresie robót inwestycyjnych.

Produkcja budowlano-montażowa⁸ zrealizowana w sierpniu br. na terenie kraju była o 10,8% wyższa niż przed rokiem (wobec wzrostu w sierpniu ub. roku o 8,4%). Sprzedaż robót o charakterze inwestycyjnym zwiększyła się o 8,6%, a o charakterze remontowym – o 14,9%. Po wyeliminowaniu czynników o charakterze sezonowym produkcja była o 13,7% wyższa niż w sierpniu ub. roku, natomiast w ujęciu miesięcznym spadła o 0,4%.

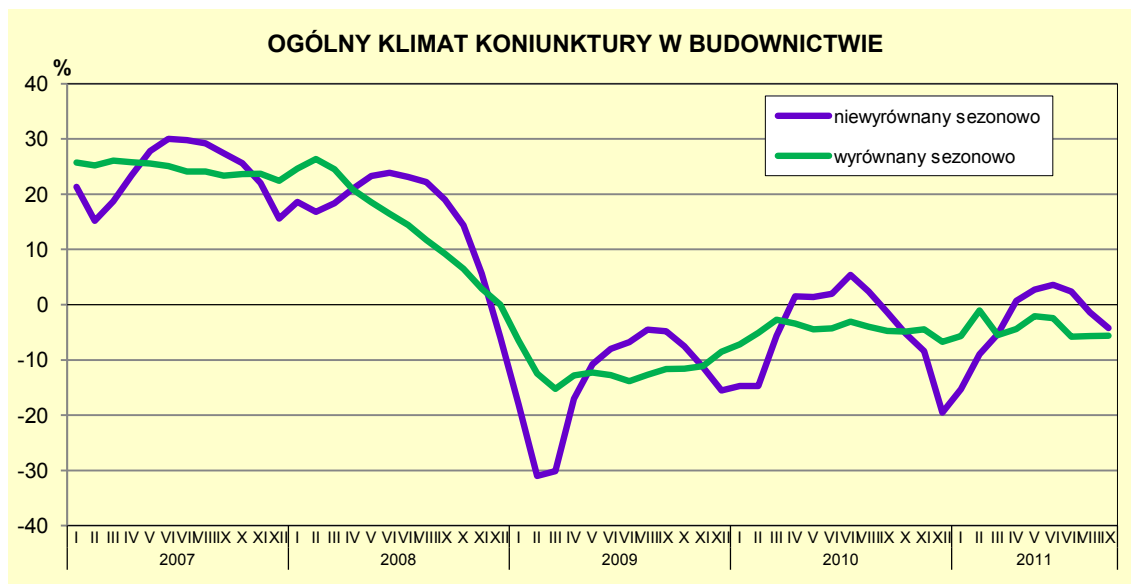
W okresie styczeń–sierpień br. produkcja budowlano-montażowa ukształtowała się na poziomie o 18,5% wyższym niż w analogicznym okresie ub. roku. Wzrost odnotowano we wszystkich działach budownictwa. Sprzedaż robót o charakterze inwestycyjnym zwiększyła się o 15,2%, natomiast remontowym – o 25,4%.

⁸ W cenach stałych, w jednostkach budowlanych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji budowlano-montażowej kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	2010		2011		2010	
	VIII	I-VIII	VIII	I-VIII		
	analogiczny okres roku poprzedniego=100				struktura w %	
Ogółem.....	108,4	96,6	110,8	118,5	100,0	100,0
z tego roboty budowlane o charakterze:						
inwestycyjnym	106,5	93,8	108,6	115,2	65,2	67,1
remontowym.....	112,3	102,9	114,9	125,4	34,8	32,9
Z ogółem działa:						
budowa budynków	118,3	96,8	101,5	103,9	39,8	45,5
budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	95,7	95,6	115,2	131,9	35,9	32,1
roboty budowlane specjalistyczne	115,2	97,9	122,8	128,7	24,3	22,4

We wrześniu br. **wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury** w budownictwie kształtuje się na poziomie ujemnym, niższym niż w sierpniu br. Na pogorszenie nastrojów wpłynęły w znacznej mierze pesymistyczne (wobec optymistycznych w poprzednich miesiącach) oceny bieżącej i przyszłej produkcji oraz portfela zamówień na rynku krajowym. Oceny bieżącej sytuacji finansowej pozostają negatywne i utrzymują się na poziomie zbliżonym do notowanego przed miesiącem. Przyszła sytuacja finansowa po raz pierwszy od wielu miesięcy oceniana jest niekorzystnie. W najbliższych miesiącach przewidywany jest nieznaczny spadek cen realizacji robót budowlano-montażowych. Przedsiębiorcy planują większą niż w sierpniu br. redukcję zatrudnienia.

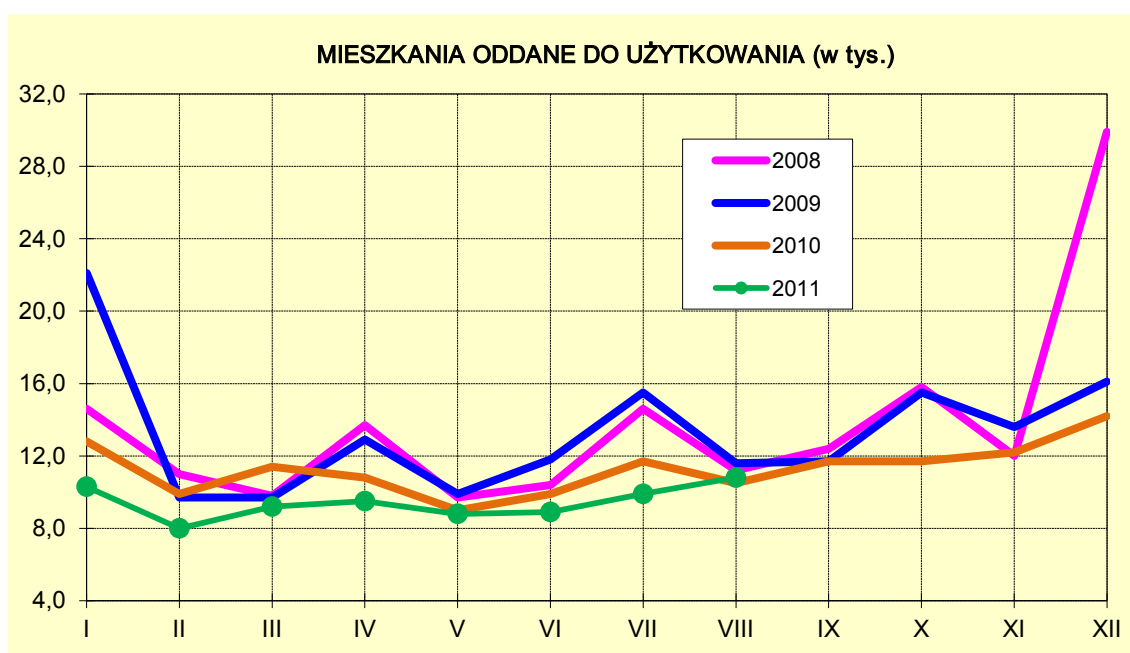
We wrześniu br. jako główne bariery w prowadzeniu działalności budowlanej przedsiębiorcy wskazują koszty zatrudnienia i konkurencję na rynku. W porównaniu z wrześniem ub. roku najbardziej wzrosło znaczenie bariery związanej z kosztami materiałów, natomiast zmniejszyło się znaczenie niekorzystnych warunków atmosferycznych.

Budownictwo mieszkaniowe

W sierpniu br. odnotowano, po raz pierwszy od września ub. roku, wzrost w ujęciu rocznym liczby mieszkań oddanych do użytkowania. Większa niż przed rokiem była liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia, mniejsza natomiast – mieszkań rozpoczętych.

Według wstępnych danych⁹, w sierpniu br. **oddano do użytkowania** 10,8 tys. mieszkań, tj. o 2,7% więcej niż przed rokiem (w sierpniu ub. roku spadek o 8,8%). Wzrost odnotowano w budownictwie indywidualnym (o 7,0% do 6,2 tys. mieszkań) oraz społecznym czynszowym (wzrost o 14,8% do 473). Spadek utrzymał się natomiast w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 1,4% do 3,5 tys. mieszkań), spółdzielczym (o 7,3% do 457), komunalnym (o 18,2% do 184) oraz w budownictwie zakładowym (z 68 do 13 mieszkań).

W okresie styczeń–sierpień br. oddano do użytkowania 75,4 tys. mieszkań, tj. o 12,3% mniej niż w analogicznym okresie ub. roku. Spadek odnotowano we wszystkich formach budownictwa, z wyjątkiem indywidualnego.

⁹ Dane meldunkowe – mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

Liczba mieszkań oddanych do użytkowania kształtowała się następująco:

Formy budownictwa mieszkaniowego	I–VIII 2010			I–VIII 2011		
	w liczbach bezwzględnych	struktura w %	analogiczny okres poprzedniego roku=100	w liczbach bezwzględnych	struktura w %	analogiczny okres poprzedniego roku=100
Ogółem	85990	100,0	83,3	75384	100,0	87,7
indywidualne.....	44736	52,0	98,8	45072	59,8	100,8
przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	33521	39,0	68,2	25761	34,2	76,9
spółdzielcze	3333	3,9	72,8	1977	2,6	59,3
społeczne czynszowe	2454	2,8	124,1	1055	1,4	43,0
komunalne.....	1791	2,1	99,1	1404	1,9	78,4
zakładowe	155	0,2	38,7	115	0,1	74,2

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w okresie styczeń–sierpień br. wyniosła 112,3 m² i była o 5,6 m² większa niż przed rokiem.

W sierpniu br. odnotowano wzrost w ujęciu rocznym liczby mieszkań, na które **wydano pozwolenia** (o 6,1% do 17,3 tys.). Zmniejszyła się natomiast liczba **mieszkań rozpoczętych** (o 4,5% do 14,5 tys. wobec wzrostu o 10,4% w sierpniu ub. roku).

Liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia i których budowę rozpoczęto kształtowała się następująco:

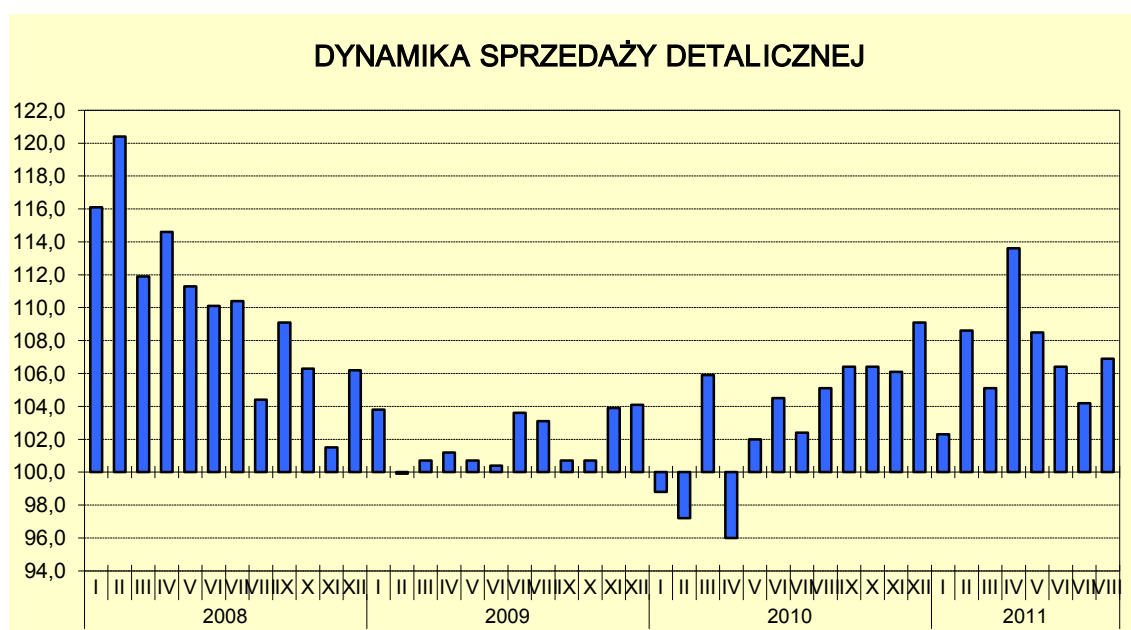
Formy budownictwa mieszkaniowego	Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia			Mieszkania, których budowę rozpoczęto		
	I-VIII 2011					
	w liczbach bezwzględnych	struktura w %	I-VIII 2010=100	w liczbach bezwzględnych	struktura w %	I-VIII 2010=100
Ogółem	121929	100,0	106,0	109398	100,0	97,2
indywidualne	68235	56,0	98,9	67131	61,4	103,8
przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	49966	41,0	120,9	38410	35,1	91,4
spółdzielcze	1883	1,5	78,4	1385	1,3	48,0
społeczne czynszowe	184	0,2	39,1	951	0,8	54,0
komunalne	1569	1,2	88,3	1287	1,2	108,6
zakładowe	92	0,1	173,6	234	0,2	x

Utrzymał się obserwowany od kwietnia ub. roku wzrost w ujęciu rocznym liczby mieszkań **w budowie** – do 726,6 tys. mieszkań w końcu sierpnia br. (o 4,3% więcej niż przed rokiem).

Rynek wewnętrzny

Po nieco słabszym wzroście w lipcu br., w sierpniu odnotowano umocnienie dynamiki sprzedaży detalicznej w skali roku.

Sprzedaż detaliczna¹⁰ zwiększyła się w sierpniu br. o 6,9% w ujęciu rocznym (wobec odpowiednio 4,2% w lipcu br. oraz 5,1% przed rokiem). Wyższe niż przed miesiącem tempo wzrostu sprzedaży obserwowano m.in. w podmiotach handlujących pojazdami samochodowymi, motocyklami, częściami (wzrost o 5,4%) oraz zajmujących się handlem paliwami stałymi, ciekłymi i gazowymi (4,6%). W jednostkach handlujących żywnością, napojami i wyrobami tytoniowymi, po spadku w trzech poprzednich miesiącach, w sierpniu br. sprzedaż utrzymała się na poziomie sprzed roku. Nadal wysoki wzrost notowano m.in. w przedsiębiorstwach prowadzących pozostałą sprzedaż detaliczną w niewyspecjalizowanych sklepach (27,3%).

W okresie styczeń–sierpień br. sprzedaż detaliczna była o 7,4% wyższa niż w analogicznym okresie ub. roku (przed rokiem wzrost o 0,8%).

¹⁰ W cenach stałych, zrealizowana przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Dynamika sprzedaży detalicznej kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	2010		2011	
	VIII	I–VIII	VIII	I–VIII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100			
O g ó l e m ^a	105,1	100,8	106,9	107,4
w tym:				
pojazdy samochodowe, motocykle, części	125,2	101,5	105,4	108,9
paliwa stałe, ciekłe i gazowe	105,4	103,6	104,6	107,1
żywność, napoje i wyroby tytoniowe	95,7	96,1	100,0	97,6
pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	112,3	112,6	127,3	128,8
farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	116,3	113,7	112,6	114,3
włókno, odzież, obuwie	116,9	114,5	110,3	115,0
meble, rtv, agd	134,6	120,3	100,3	105,4
prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	86,2	81,9	102,4	102,4
pozostałe	99,5	93,2	115,1	113,2

^a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007), zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii wg przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) wolumenu sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

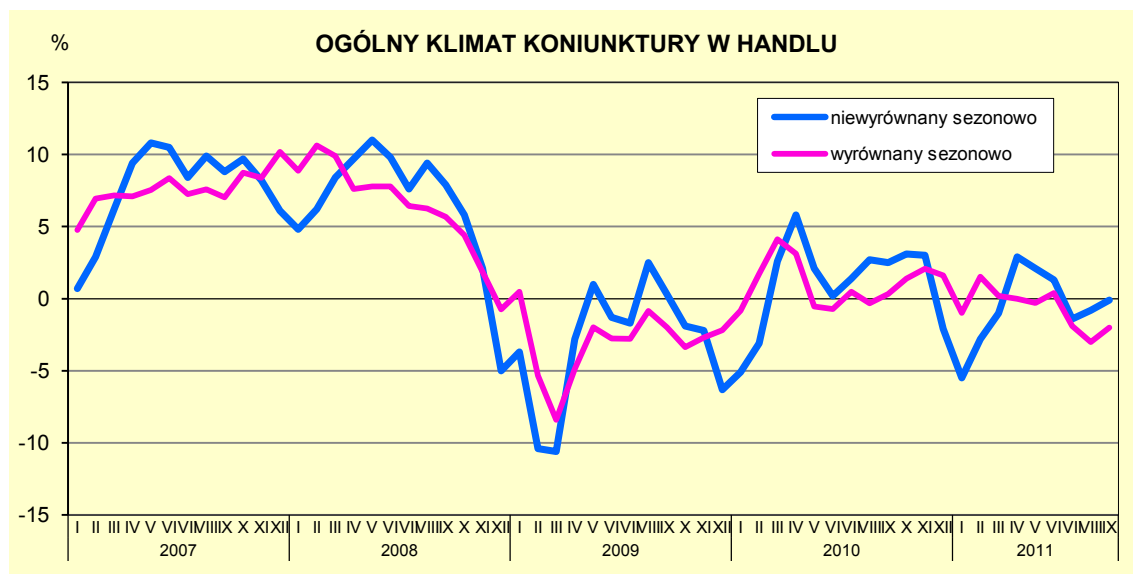
Sprzedaż hurtowa¹¹ w sierpniu br. była wyższa niż przed rokiem o 14,1%, w tym w przedsiębiorstwach hurtowych – większa o 12,3%.

W końcu czerwca br. w magazynach producentów **zapasy** większości badanych wyrobów konsumpcyjnych były wyższe niż przed rokiem. Wśród artykułów spożywczych notowano wzrost zapasów m.in. mięsa surowego ze zwierząt rzeźnych, mleka i śmietany w postaci stałej, masła, serów podpuszczkowych dojrzewających, makaronu, kawy naturalnej palonej, herbaty oraz piwa. Obniżyły się natomiast zapasy m.in. mięsa drobiowego, margaryn oraz produktów do smarowania, mąki pszennej i żytniej, cukru, czekolady (łącznie z białą) oraz papierosów. Wśród badanych artykułów konsumpcyjnych nieżywnościowych zwiększyły się zapasy m.in. rajstop i rajtuzów, okryć i ubiorów z dzianin, obuwia, chłodziarek i zamrażarek oraz pralek automatycznych. Mniejsze były zapasy m.in. dywanów, chodników i wykładzin włókienniczych, opon do pojazdów samochodowych osobowych, odbiorników telewizyjnych oraz samochodów osobowych.

Dostawy większości badanych artykułów konsumpcyjnych w I półroczu br. były niższe niż przed rokiem. Spośród artykułów spożywczych zmniejszyły się dostawy m.in. mięsa surowego ze zwierząt rzeźnych, szynki i łopatek konserwowych oraz innych konserw mięsnych podrobowych i tłuszczowych, masła, mąki pszennej i żytniej, kasz i gryków, kawy naturalnej palonej oraz win i miodów pitnych. Zwiększyły się dostawy takich artykułów żywnościowych jak: mięso drobiowe, wędliny, mleko i śmietana

¹¹ W cenach bieżących, w przedsiębiorstwach handlowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

w postaci stałej, sery i twarogi świeże niedojrzewające i twarogowe, herbata oraz piwo. Wśród badanych artykułów nieżywnościowych notowano niższe niż przed rokiem dostawy m.in. dywanów, chodników i wykładzin włókienniczych, młynków, mikserów spożywczych, sokowirówek, odbiorników radiowych, samochodów osobowych oraz rowerów. Wzrosły dostawy m.in. opon do pojazdów samochodowych osobowych, chłodziarek i zamrażarek oraz odbiorników telewizyjnych.

We wrześniu br. **ogólny klimat koniunktury** w handlu detalicznym jest oceniany nieco lepiej niż przed miesiącem. Pesymistyczne są nastroje firm mikro, małych i średnich, przy pozytywnych ocenach przedsiębiorstw dużych. Wśród branż negatywnie oceniają koniunkturę jednostki z branży „żywność” oraz „pojazdy samochodowe”, pozytywnie natomiast podmioty sprzedające „włókno, odzież, obuwie” oraz „artykuły gospodarstwa domowego ogółem”. Mniej pesymistyczne niż w sierpniu br. są oceny bieżące oraz przewidywania przedsiębiorstw ogółem w zakresie zdolności do regulowania zobowiązań finansowych. Poziom zapasów towarów jest nadal uważany za nadmierny. Pozytywne, wobec negatywnych w trzech poprzednich miesiącach, są wskazania dotyczące przyszłej sprzedaży oraz popytu na towary. Firmy planują ograniczenie zatrudnienia w skali nieco mniejszej od przewidywań sprzed miesiąca. Przedsiębiorstwa sygnalizują nieznacznie mniejszy niż w sierpniu, choć nadal znaczny, wzrost cen bieżących. Prognozy wskazują na możliwość dalszego zwiększania tempa wzrostu cen w najbliższych miesiącach.

Wśród barier utrudniających działalność ankietowanych firm najbardziej dotkliwymi pozostają konkurencja na rynku, koszty zatrudnienia, niedostateczny popyt oraz wysokie obciążenia na rzecz budżetu. W porównaniu z sytuacją sprzed roku zwiększyła się uciążliwość kosztów zatrudnienia oraz konkurencji na rynku, natomiast znaczenie pozostałych utrudnień nie uległo istotnym zmianom.

Transport

W sierpniu br. w jednostkach transportu ogółem¹² utrzymała się wysoka dynamika sprzedaży usług¹³.

W transporcie ogółem w sierpniu br. obserwowano wzrost sprzedaży usług o 8,6%, w tym: w transporcie samochodowym o 16,5%, transporcie kolejowym o 6,0% oraz w magazynowaniu i działalności usługowej wspomagającej transport o 2,4%. Spadek natomiast wystąpił w transporcie rurociągowym – o 8,5%. W okresie ośmiu miesięcy br. w jednostkach transportu ogółem sprzedaż usług była o 11,6% wyższa niż przed rokiem.

Przewozy ładunków ogółem w sierpniu br. wyniosły 40,2 mln ton, tj. o 4,7% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku. Wzrost przewozów obserwowano w transporcie samochodowym i kolejowym, natomiast spadek w rurociągowym, morskim i wodnym śródlądowym. Od początku roku przewieziono 306,8 mln ton ładunków, tj. o 10,3% więcej niż przed rokiem.

W sierpniu br. **transportem kolejowym** przewieziono 21,4 mln ton ładunków – wzrost o 3,4% w skali roku. W okresie styczeń–sierpień br. transportem kolejowym przewieziono 164,6 mln ton ładunków (wzrost o 10,0%).

Transportem samochodowym zarobkowym w sierpniu br. przewieziono 13,5 mln ton ładunków, tj. o 19,6% więcej niż przed rokiem, natomiast w okresie ośmiu miesięcy br. – 99,8 mln ton (wzrost o 21,2% w ujęciu rocznym). Potencjał przewozowy transportu samochodowego zarobkowego zwiększył się od początku roku o 5,2%.

Transportem rurociągowym przetłoczono w sierpniu br. 4,4 mln ton ropy i produktów naftowych (o 14,3% mniej niż przed rokiem), a od początku roku – 35,5 mln ton (o 4,6% mniej niż w analogicznym okresie ub. roku).

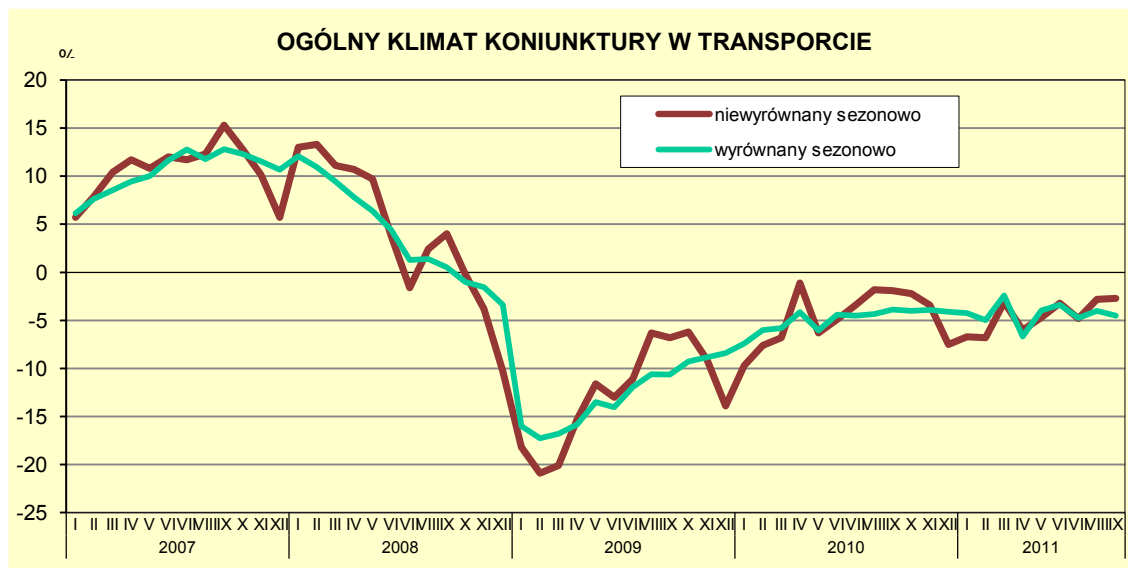
Przewozy ładunków **transportem morskim** w sierpniu br. wyniosły 0,6 mln ton (o 26,3% mniej niż w sierpniu ub. roku). W okresie ośmiu miesięcy br. transportem morskim przewieziono 4,3 mln ton ładunków (spadek w skali roku o 15,5%).

W portach morskich w sierpniu br. przeładowano 4,6 mln ton ładunków, tj. o 10,7% mniej niż przed rokiem. Niższe były przeładunki w grupie ładunków masowych ciekłych o 52,7% (głównie z powodu znaczącego spadku przeładunku ropy naftowej – o 56,5%) oraz ładunków tocznych o 5,0%. Wzrosły natomiast przeładunki ładunków masowych suchych o 21,2%, kontenerów o 17,6% oraz pozostałych ładunków drobnicowych o 1,0%. Od początku roku w portach morskich przeładowano 38,3 mln ton ładunków, tj. o 1,2% mniej niż przed rokiem.

¹² W jednostkach transportu o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

¹³ W cenach stałych, obejmująca wpływy za przewozy ładunków, bagażu, poczty, przeładunki, spedycję, składowanie i magazynowanie ładunków oraz inne usługi związane z obsługą transportu.

Spadek przeładunków w sierpniu br. obserwowano w portach: Gdańsk (o 40,8% do 1,6 mln ton) oraz Szczecin (o 7,1% do 0,6 mln ton). Wzrost odnotowano w portach: Świnoujście (o 81,4% do 1,1 mln ton), Police (o 27,0% do 0,2 mln ton) oraz Gdynia (o 8,5% do 1,1 mln ton).

We wrześniu br. wskaźnik **ogólnego klimatu koniunktury** w sekcji transport i gospodarka magazynowa jest ujemny, zbliżony do notowanego w sierpniu br. Nieco mniej pesymistycznie oceniany jest popyt. Utrzymują się negatywne wskazania bieżącej sprzedaży i sytuacji finansowej. Oczekiwania w zakresie popytu i sprzedaży są ponownie korzystne, choć nieco mniej optymistyczne niż w sierpniu br. Po raz pierwszy od marca odnotowano pozytywne prognozy w zakresie sytuacji finansowej przedsiębiorstw transportowych. Przewidywany jest wzrost przyszłych cen usług transportowych. Przewidywania dotyczące spadku zatrudnienia pozostają na poziomie zbliżonym do zapowiadanego w sierpniu br.

Bilans płatniczy

Według wstępnych danych **saldo rachunku bieżącego bilansu płatniczego**¹⁴ było w lipcu br. ujemne i wyniosło minus 1611 mln EUR, tj. poprawiło się o 99 mln EUR w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku. Na ujemne saldo rachunku bieżącego znaczny wpływ miały ujemne **salda obrotów towarowych** oraz **dochodów**. W lipcu br. saldo obrotów towarowych pogłębiło się i ukształtowało się na poziomie minus 1200 mln EUR (wobec minus 808 mln EUR przed rokiem), przy czym eksport wzrósł o 5,5%, a import – o 8,7%. **Saldo usług** wyniosło 349 mln EUR (wobec 213 mln EUR w ub. roku), a na jego wartość wpłynęły dodatnie salda: usług transportowych (216 mln EUR), podróży zagranicznych (67 mln EUR) i pozostałych usług (66 mln EUR). Przychody z tytułu eksportu usług wyniosły 2377 mln EUR (wzrost o 10,6%), a rozchody z tytułu importu usług wzrosły do 2028 mln EUR (o 4,7%). Ujemne **saldo dochodów** poprawiło się w porównaniu z lipcem ub. roku o 211 mln EUR, tj. o 15,8%. Było to m.in. rezultatem spadku rozchodów do 1650 mln EUR, o czym w znacznym stopniu zdecydowało ujemne saldo dochodów z inwestycji (minus 1282 mln EUR), wynikające głównie z uzyskanych przez bezpośrednich inwestorów zagranicznych dochodów (z tytułu ich zaangażowania kapitałowego w polskich podmiotach) w wysokości 867 mln EUR. Saldo **transferów bieżących** w lipcu br. było dodatnie i wyniosło 362 mln EUR (wobec 218 mln EUR przed rokiem), przy czym wartość przychodów wyniosła 725 mln EUR (wzrost o 46,5%), a rozchodów 363 mln EUR (wzrost o 31,0%).

Rachunek kapitałowy bilansu płatniczego zamknął się dodatnim saldem w wysokości 832 mln EUR (wobec 911 mln EUR w lipcu ub. roku).

Saldo rachunku finansowego bilansu płatniczego w lipcu br. wyniosło minus 3257 mln EUR (wobec 5804 mln EUR przed rokiem). **Saldo inwestycji zagranicznych w Polsce** było ujemne i ukształtowało się na poziomie 1258 mln EUR, w tym wartość bezpośrednich inwestycji zagranicznych w Polsce – minus 359 mln EUR. Polskie inwestycje bezpośrednie za granicą wyniosły minus 3 mln EUR. Na wielkość **salda rachunku finansowego** wpływały również inwestycje portfelowe: aktywa w wysokości 120 mln EUR, a pasywa 630 mln EUR oraz pozostałe inwestycje: aktywa wyniosły minus 2046 mln EUR, a pasywa minus 1529 mln EUR. Saldo pochodnych instrumentów finansowych ukształtowało się na poziomie minus 70 mln EUR.

Wartość **aktywów rezerwowych** w lipcu br. obniżyła się o 613 mln EUR. Stan oficjalnych aktywów rezerwowych na koniec lipca br. wyniósł 74724 mln EUR.

---

¹⁴ Opracowano na podstawie materiałów NBP.

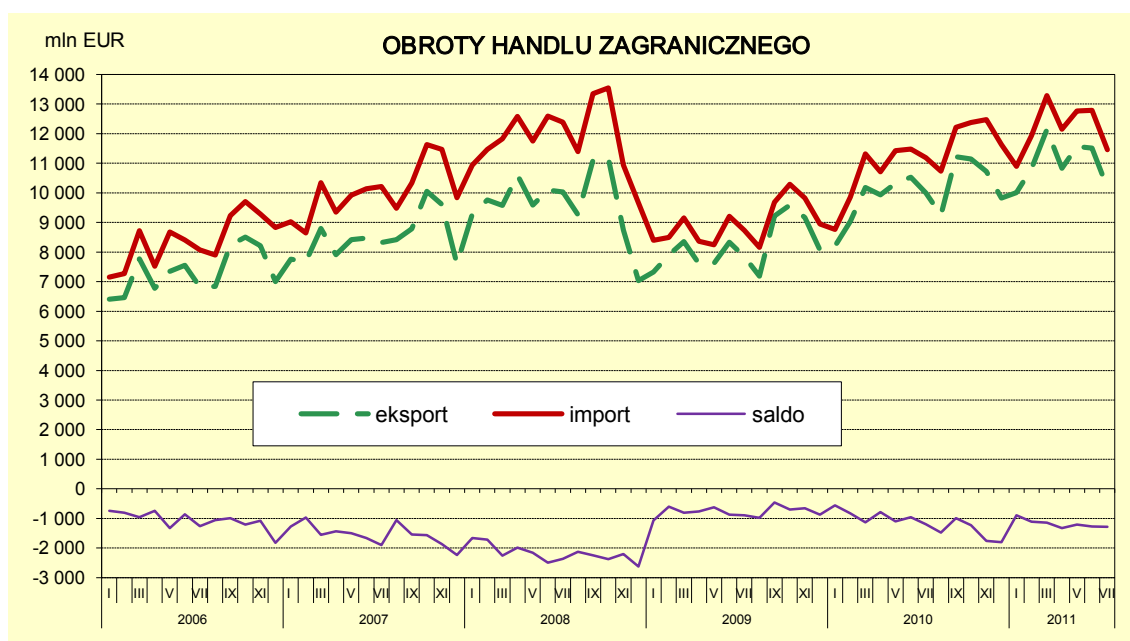
Bilans płatniczy kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	VII 2010	VII 2011	VIII 2010 – VII 2011 ^a
	w mln EUR		
A. RACHUNEK BIEŻĄCY	-1710	-1611	-16476
Saldo obrotów towarowych	-808	-1200	-10843
Eksport.....	10162	10721	132470
Import.....	10970	11921	143313
Saldo usług.....	213	349	3232
Przychody	2150	2377	25942
Rozchody.....	1937	2028	22710
Saldo dochodów.....	-1333	-1122	-12392
Przychody	484	528	6283
Rozchody.....	1817	1650	18675
Saldo transferów bieżących	218	362	3527
Przychody	495	725	8538
Rozchody.....	277	363	5011
B. RACHUNEK KAPITAŁOWY	911	832	7187
Przychody	932	850	7677
Rozchody.....	21	18	490
C. RACHUNEK FINANSOWY	5804	-3257	18873
Polskie inwestycje bezpośrednie za granicą	22	-3	-5980
Zagraniczne inwestycje bezpośrednie w Polsce	149	-359	5483
Inwestycje portfelowe – aktywa	-92	120	-800
Udziałowe papiery wartościowe	-111	131	-639
Dłużne papiery wartościowe.....	19	-11	-161
Inwestycje portfelowe – pasywa	2721	630	14424
Udziałowe papiery wartościowe	415	-167	4304
Dłużne papiery wartościowe.....	2306	797	10120
Pozostałe inwestycje – aktywa	391	-2046	-4189
NBP	0	0	0
Sektor rządowy	-2	-3006	-3270
Monetarne Instytucje Finansowe.....	398	-221	-132
Pozostałe sektory	-5	1181	-787
Pozostałe inwestycje – pasywa.....	2526	-1529	10294
NBP	1151	-604	-404
Sektor rządowy	1021	744	2576
Monetarne Instytucje Finansowe.....	992	-1443	3729
Pozostałe sektory	-638	-226	4393
Pochodne instrumenty finansowe	87	-70	-359
D. SALDO BŁĘDÓW I OPUSZCZEŃ	-1210	1849	-4916
Razem A-D	3795	-2187	4668
E. OFICJALNE AKTYWA REZERWOWE	-3795	2187	-4668

^a Dane skumulowane są prezentowane krocząco w ujęciu 12 miesięcy.

Handel zagraniczny

Po znacznym wzroście obrotów handlu zagranicznego w ciągu pięciu pierwszych miesięcy br., w czerwcu i w lipcu obserwowano stopniowe zwolnienie dynamiki obrotów zarówno po stronie eksportu, jak i importu. W okresie styczeń–lipiec br. zwiększyła się wymiana towarowa ze wszystkimi grupami krajów – szczególnie z krajami Europy Środkowo-Wschodniej. Pogłębiało się w skali roku ujemne saldo obrotów ogółem, głównie na skutek pogorszenia ujemnego salda wymiany z krajami Europy Środkowo-Wschodniej.

W okresie styczeń–lipiec br. eksport liczony w złotych **w cenach bieżących** był większy niż przed rokiem o 11,5% i wyniósł 304,7 mld zł, natomiast import wzrósł o 12,6% do 337,3 mld zł. Wymiana zamknęła się ujemnym saldem w wysokości 32,6 mld zł (przed rokiem minus 26,2 mld zł). Obroty liczone w euro zwiększyły się po stronie eksportu o 13,0% do 77,1 mld EUR, a po stronie importu o 14,1% do 85,3 mld EUR. Ujemne saldo wyniosło 8,2 mld EUR (w okresie styczeń–lipiec ub. roku minus 6,6 mld EUR). Eksport w dolarach USA wyniósł 107,4 mld USD i był wyższy o 18,5%, a import – 118,9 mld USD, tj. o 19,7% więcej niż przed rokiem. Ujemne saldo ukształtowało się na poziomie 11,5 mld USD (w okresie styczeń–lipiec ub. roku minus 8,7 mld USD).

Zarówno eksport, jak i import **w cenach stałych** w okresie styczeń–czerwiec br. był wyższy niż w tym samym okresie ub. roku o 6,9%. W obrotach z krajami UE wolumen eksportu zwiększył się o 4,5%, z krajami Europy Środkowo-Wschodniej o 22,0%, a z krajami rozwijającymi się – o 11,3%. Wolumen towarów sprowadzanych z krajów UE wzrósł o 9,0%, z krajów Europy Środkowo-Wschodniej o 6,5%, a z krajów rozwijających się o 6,3%.

Dynamika cen towarów eksportowanych i importowanych ogółem liczonych w złotych w okresie styczeń-czerwiec br. była wyższa niż w analogicznym okresie ub. roku. **Wskaźnik terms of trade** ogółem wyniósł 98,9 wobec 99,6 w okresie styczeń-czerwiec ub. roku, a na jego pogorszenie wpływały przede wszystkim niekorzystne relacje cen w wymianie z krajami Europy Środkowo-Wschodniej.

W obrotach towarowych z krajami UE, w wyniku szybszego wzrostu cen towarów eksportowanych (o 6,5%) niż importowanych (o 5,0%), wskaźnik terms of trade wyniósł 101,4 wobec 102,6 w analogicznym okresie ub. roku.

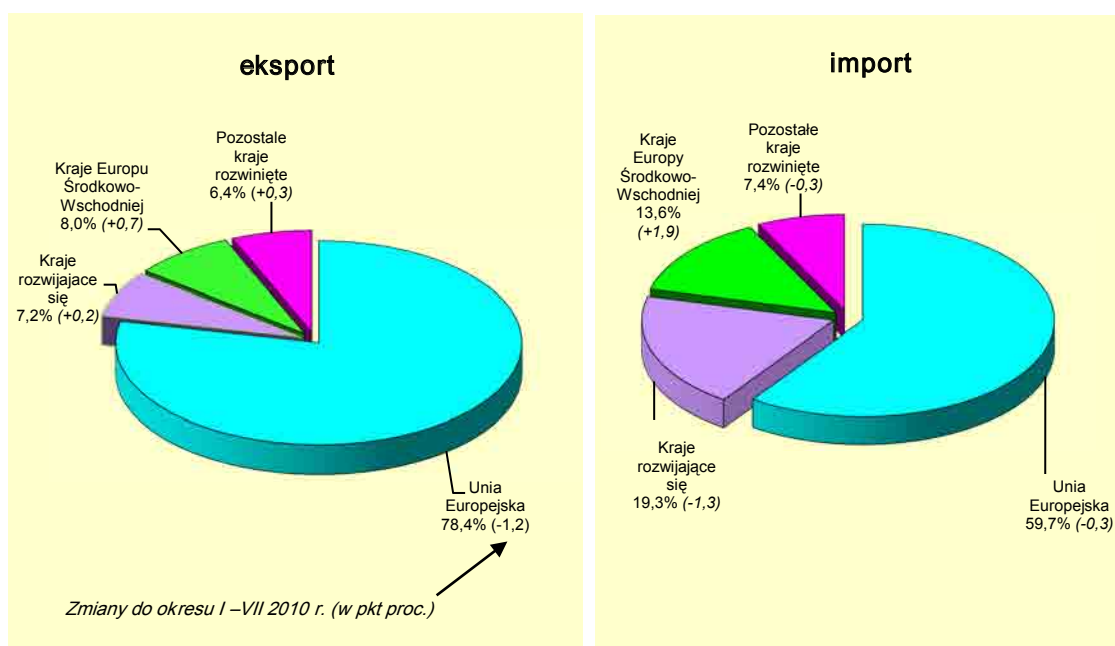
W wymianie handlowej z krajami Europy Środkowo-Wschodniej wskaźnik terms of trade kształtował się na niekorzystnym poziomie 84,0 wobec 80,3 w okresie styczeń-czerwiec ub. roku, co spowodowane było znacznym wzrostem cen towarów importowanych – o 25,3% (w tym zwłaszcza paliw mineralnych, smarów i materiałów pochodnych, głównie importowanych z Rosji – o 32,1%), przy mniejszym wzroście cen towarów eksportowanych – o 5,2%.

W obrotach z krajami rozwijającymi się w okresie styczeń-czerwiec br. wskaźnik terms of trade wyniósł 101,6 wobec 110,9 w analogicznym okresie ub. roku. Nieco szybciej rosły w tym okresie ceny towarów eksportowanych (o 2,3%) niż importowanych (o 0,7%).

Obroty handlu zagranicznego kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I-VII 2011						I-VII 2010	I-VII 2011
	w mln zł	w mln EUR	w mln USD	I-VII 2010=100				
				zł	EUR	USD	struktura w %	
EKSPORT	304697,7	77052,9	107369,6	111,5	113,0	118,5	100,0	100,0
Kraje rozwinięte.....	258404,2	65346,8	91018,6	110,4	111,8	117,0	85,7	84,8
w tym Unia Europejska.....	238831,2	60396,7	84119,5	109,7	111,1	116,2	79,6	78,4
w tym strefa euro.....	167442,7	42342,6	58960,8	108,4	109,7	114,7	56,5	55,0
Kraje rozwijające się	21807,2	5512,7	7699,4	113,3	115,1	122,1	7,0	7,2
Kraje Europy Śr.-Wsch.....	24486,3	6193,4	8651,6	122,9	124,9	132,9	7,3	8,0
IMPORT	337269,9	85292,2	118858,0	112,6	114,1	119,7	100,0	100,0
Kraje rozwinięte.....	226301,0	57232,7	79772,4	111,5	112,9	118,4	67,7	67,1
w tym Unia Europejska.....	201247,4	50901,8	70946,0	112,0	113,5	118,9	60,0	59,7
w tym strefa euro.....	156459,6	39573,1	55163,1	110,8	112,3	117,7	47,1	46,4
Kraje rozwijające się	65105,7	16463,2	22929,1	105,6	107,1	112,7	20,6	19,3
Kraje Europy Śr.-Wsch.....	45863,2	11596,3	16156,5	131,2	133,0	139,3	11,7	13,6
SALDO	-32572,2	-8239,3	-11488,4	x	x	x	x	x
Kraje rozwinięte.....	32103,2	8114,1	11246,2	x	x	x	x	x
w tym Unia Europejska.....	37583,8	9494,9	13173,5	x	x	x	x	x
w tym strefa euro.....	10983,1	2769,5	3797,7	x	x	x	x	x
Kraje rozwijające się	-43298,5	-10950,5	-15229,7	x	x	x	x	x
Kraje Europy Śr.-Wsch.....	-21376,9	-5402,9	-7504,9	x	x	x	x	x

STRUKTURA GEOGRAFICZNA OBROTÓW HANDLU ZAGRANICZNEGO w okresie styczeń–lipiec 2011 r.

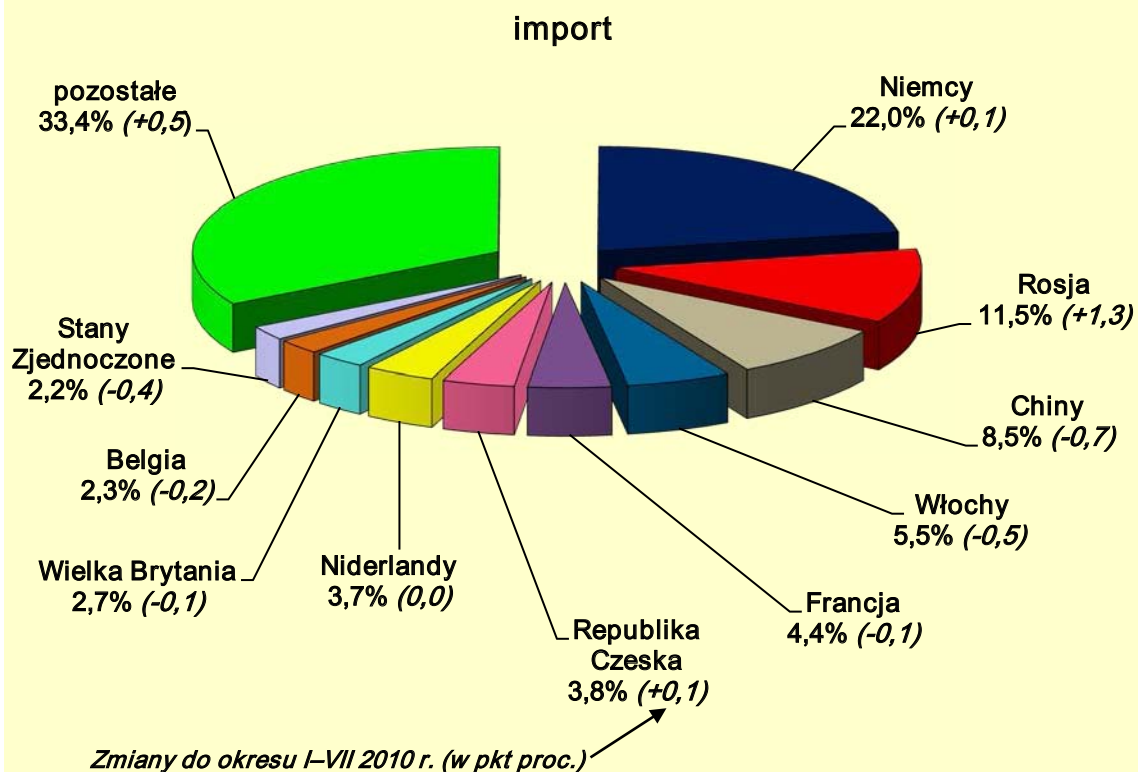
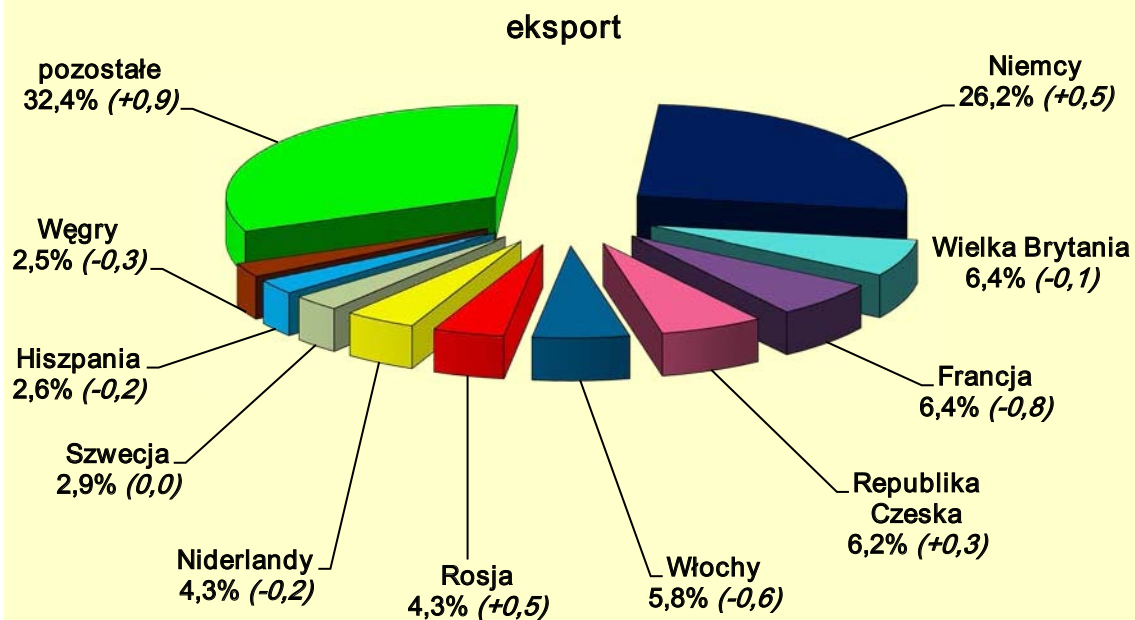
W strukturze geograficznej, w porównaniu z okresem styczeń–lipiec ub. roku, obniżył się w obrotach ogółem udział krajów rozwiniętych (w tym krajów UE), przy wzroście znaczenia krajów Europy Środkowo-Wschodniej. Udział krajów rozwijających się w eksporcie nieznacznie wzrósł, a w imporcie zmniejszył się.

W obrotach z krajami **Unii Europejskiej** eksport wzrósł o 9,7% do 238,8 mld zł, a import – o 12,0% do 201,2 mld zł, co wpłynęło na obniżenie dodatniego salda do 37,6 mld zł (wobec 38,0 mld zł w okresie styczeń–lipiec ub. roku). Obroty liczone weuro wyniosły w eksporcie 60,4 mld EUR, tj. o 11,1% więcej niż przed rokiem, a w imporcie 50,9 mld EUR – wzrost o 13,5%. Dodatkowo saldo utrzymało się na poziomie sprzed roku – 9,5 mld EUR. Eksport w dolarach USA był wyższy o 16,2%, a import – o 18,9%. Dodatkowo saldo wyniosło 13,2 mld USD wobec 12,7 mld USD w ub. roku. Eksport do krajów Unii Europejskiej stanowił 78,4% wartości eksportu ogółem, a import z tych krajów – 59,7% wartości importu ogółem wobec odpowiednio 79,6% i 60,0% w okresie styczeń–lipiec ub. roku.

Wartość eksportu do **Niemiec** wzrosła o 13,6% do poziomu 79,9 mld zł, a import zwiększył się o 13,1% do 74,1 mld zł. Wymiana zamknęła się dodatnim saldem w wysokości 5,8 mld zł (przed rokiem 4,8 mld zł). Obroty z Niemcami wyrażone w euro wzrosły o 15,0% w eksporcie i o 14,6% w imporcie, a dodatkowo saldo wyniosło 1,5 mld EUR (w okresie styczeń–lipiec ub. roku 1,2 mld EUR). Udział Niemiec wzrósł w eksporcie ogółem z 25,7% do 26,2%, a w imporcie ogółem – z 21,9% do 22,0%.

W wymianie z Niemcami wg grup towarowych SITC odnotowano głównie wzrost eksportu koks i półkoks, natomiast spadek – m.in. samochodów osobowych i elektrycznego sprzętu przekątnikowego. W imporcie zwiększyła się m.in. wartość dostaw części i akcesoriów do pojazdów mechanicznych oraz spalinowych silników tłokowych i ich części, natomiast obniżyła się – m.in. samochodów osobowych.

STRUKTURA GEOGRAFICZNA OBROTÓW HANDLU ZAGRANICZNEGO w okresie styczeń–lipiec 2011 r.

Wśród naszych partnerów handlowych, kolejne pozycje po Niemczech zajmowały w eksporcie – W. Brytania i Francja (po 6,4%), Republika Czeska (6,2%), Włochy (5,8%), Rosja i Niderlandy (po 4,3%), Szwecja (2,9%), Hiszpania (2,6%) oraz Węgry (2,5%), a w imporcie – Rosja (11,5%), Chiny (8,5%), Włochy (5,5%), Francja (4,4%), Republika Czeska (3,8%), Niderlandy (3,7%), W. Brytania (2,7%), Belgia (2,3%) oraz Stany Zjednoczone (2,2%).

Obroty towarowe z krajami **Europy Środkowo-Wschodniej**, w porównaniu z okresem styczeń–lipiec ub. roku, zwiększyły się w eksporcie o 22,9% do poziomu 24,5 mld zł, a w imporcie – o 31,2% do 45,9 mld zł. Wymiana zamknęła się ujemnym saldem 21,4 mld zł wobec minus 15,0 mld zł przed rokiem. Obroty liczone w euro w eksporcie wyniosły 6,2 mld EUR, a w imporcie 11,6 mld EUR i były wyższe odpowiednio o 24,9% i o 33,0%, natomiast ujemne saldo wyniosło 5,4 mld EUR wobec minus 3,8 mld EUR w okresie styczeń–lipiec ub. roku. Eksport i import w dolarach USA były wyższe odpowiednio o 32,9% i 39,3%. Ujemne saldo ukształtowało się na poziomie 7,5 mld USD wobec minus 5,1 mld USD przed rokiem. Udział eksportu do krajów Europy Środkowo-Wschodniej w eksporcie ogółem wzrósł z 7,3% w okresie styczeń–lipiec ub. roku do 8,0%, a odpowiednio importu – z 11,7% do 13,6%.

W rankingu naszych partnerów handlowych **Rosja** przesunęła się w eksporcie z siódmego miejsca przed rokiem na szóste, a w imporcie pozostała na drugim. Eksport do Rosji zwiększył się, w porównaniu z okresem styczeń–lipiec ub. roku, o 27,7% i wyniósł 13,2 mld zł, natomiast import wzrósł o 27,4% – do poziomu 38,8 mld zł. Ujemne saldo obrotów wyniosło 25,6 mld zł wobec minus 20,2 mld zł przed rokiem. Obroty z Rosją wyrażone w euro zwiększyły się o 29,8% w eksporcie i o 29,0% w imporcie, a ujemne saldo wyniosło 6,5 mld EUR (w okresie styczeń – lipiec ub. roku minus 5,0 mld EUR). Wartość wymiany liczonej w dolarach USA po stronie eksportu wzrosła o 38,1%, a po stronie importu – o 34,9%. Ujemne saldo ukształtowało się na poziomie 9,0 mld USD (przed rokiem minus 6,8 mld USD). Udział Rosji w eksporcie ogółem zwiększył się z 3,8% w okresie styczeń–lipiec ub. roku do 4,3%, a w imporcie – z 10,2% do 11,5%.

W obrotach z Rosją wg grup SITC wyższa niż przed rokiem była m.in. wartość eksportu części i akcesoriów do pojazdów oraz drogowych pojazdów mechanicznych innych niż samochody osobowe i ciężarowe, a niższa – m.in. preparatów perfumeryjnych, kosmetycznych i toaletowych. Na wzrost importu wpłynęło głównie zwiększenie wartości dostaw ropy naftowej, a także węgla oraz propanu i butanu skroplonego.

W strukturze towarowej handlu zagranicznego ogółem **wg nomenklatury SITC**, zarówno po stronie eksportu, jak i importu znacznemu obniżeniu uległ udział maszyn, urządzeń i sprzętu transportowego, natomiast wzrósł udział towarów przemysłowych sklasyfikowanych według surowca oraz paliw mineralnych, smarów i materiałów pochodnych. Odnotowano wzrost obrotów w skali roku we wszystkich sekcjach SITC, z wyjątkiem nieznacznego spadku eksportu olejów, tłuszczów i wosków zwierzęcych i roślinnych.

Dynamika i struktura obrotów ogółem wg sekcji SITC kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I-VII 2011		I-VII 2010	I-VII 2011
	w mln zł	I-VII 2010=100	struktura w %	
EKSPORT	304697,7	111,5	100,0	100,0
w tym:				
Żywność i zwierzęta żywe	26976,4	110,9	8,9	8,8
Napoje i tytoń	3717,0	101,3	1,3	1,2
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw	7103,9	113,8	2,3	2,3
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne	15873,9	145,8	4,0	5,2
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne	509,0	99,0	0,2	0,2
Chemikalia i produkty pokrewne	27291,2	118,8	8,4	9,0
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca	65405,8	119,4	20,0	21,5
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy	120290,8	103,8	42,4	39,5
Różne wyroby przemysłowe	37350,9	110,4	12,4	12,3
IMPORT	337269,9	112,6	100,0	100,0
w tym:				
Żywność i zwierzęta żywe	21604,1	112,4	6,4	6,4
Napoje i tytoń	1935,4	107,3	0,6	0,6
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw	11350,8	124,3	3,1	3,4
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne	42157,4	136,9	10,3	12,5
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne	1405,6	159,0	0,3	0,4
Chemikalia i produkty pokrewne	49537,6	112,1	14,8	14,7
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca	62970,6	116,9	18,0	18,7
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy	105896,6	102,7	34,4	31,4
Różne wyroby przemysłowe	32208,7	107,7	10,0	9,6

Eksport **produktów rolno-spożywczych**, w porównaniu z okresem styczeń–lipiec ub. roku, zwiększył się o 9,3% i wyniósł 32327,1 mln zł (8174,5 mln EUR), a import wzrósł o 14,1% i ukształtował się na poziomie 27280,6 mln zł (6899,4 mln EUR). Obroty zamknęły się dodatnim saldem 5046,5 mln zł (1275,1 mln EUR) wobec dodatniego salda 5656,5 mln zł (1413,7 mln EUR) w okresie styczeń–lipiec ub. roku. Udział produktów rolno-spożywczych w eksporcie ogółem wyniósł 10,6%, a w imporcie ogółem – 8,1% (przed rokiem odpowiednio 10,8% i 8,0%).

W porównaniu z okresem styczeń–lipiec ub. roku zwiększyła się wartość obrotów towarami rolno – spożywczymi ze wszystkimi grupami krajów, w tym eksport do krajów rozwijających się wzrósł o 40,4% (w tym nadal utrzymywała się wysoka dynamika eksportu mięsa wołowego do Turcji), do krajów Europy Środkowo-Wschodniej – o 14,1% i do krajów rozwiniętych – o 6,4% (do krajów UE o 6,6%). Import z krajów rozwijających się był wyższy o 14,5%, a z krajów rozwiniętych – o 12,4% (w tym z krajów UE o 15,2%).

Obroty towarowe produktów rolno-spożywczych (wg CN) przedstawiały się następująco:

Wyszczególnienie	I-VII 2011							
	eksport				import			
	w mln zł	w mln EUR	I-VII 2010= =100	struktura w %	w mln zł	w mln EUR	I-VII 2010= =100	struktura w %
Produkty rolno-spożywcze.....	32327,1	8174,5	109,3	100,0	27280,6	6899,4	114,1	100,0
Przetwory spożywcze	15029,8	3800,1	108,2	46,5	10915,7	2761,3	111,4	40,0
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego.....	11104,8	2808,3	114,4	34,3	6956,3	1758,9	109,1	25,5
Produkty pochodzenia roślinnego	5456,6	1380,1	103,0	16,9	7821,7	1978,0	116,5	28,7
Oleje i tłuszcze.....	735,9	186,0	108,6	2,3	1586,9	401,2	154,6	5,8

W strukturze **rozdysponowania importu wg głównych kategorii ekonomicznych**, w porównaniu z okresem styczeń-lipiec ub. roku, obniżył się udział importu dóbr inwestycyjnych z 15,5% do 14,2% oraz towarów przeznaczonych na cele konsumpcyjne z 20,8% do 19,7%, wzrósł natomiast udział importu towarów przeznaczonych na zużycie pośrednie z 63,7% do 66,1%. Import towarów przeznaczonych na zużycie pośrednie zwiększył się o 16,8%, towarów konsumpcyjnych o 6,4%, a dóbr inwestycyjnych o 4,9%.

Pieniądz

W końcu sierpnia br. **подаж pieniądza M3¹⁵** wyniosła 813514,5 mln zł i była wyższa o 3,8% niż w końcu ub. roku i o 1,9% niż przed miesiącem.

Komponenty podaży pieniądza M3 oraz aktywa systemu bankowego^a kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2010		2011			
	VIII	XII	VII	VIII	zmiana w stosunku do	
					VII 2011	XII 2010
	w mln zł					
Podaż pieniądza (M3).....	749563,6	783648,5	798118,1	813514,5	15396,4	29866,0
pieniądz gotówkowy w obiegu.....	92742,8	92707,0	96692,3	97174,0	481,7	4467,0
depozyty i inne zobowiązania.....	646300,5	681950,9	690851,4	702681,9	11830,5	20731,0
pozostałe składniki M3.....	10520,2	8990,6	10574,5	13658,6	3084,1	4668,0
Aktywa zagraniczne netto.....	114427,3	90328,2	84046,2	86811,1	2764,9	-3517,1
Aktywa krajowe netto.....	635136,3	693320,3	714071,9	726703,4	12631,5	33383,1
Saldo pozostałych pozycji (netto).....	-210963,3	-201050,3	-211025,7	-209004,9	2020,8	-7954,6

^a Stan w końcu okresu.

Zasoby pieniądza gotówkowego w obiegu (poza kasami banków) w końcu sierpnia br. wyniosły 97174,0 mln zł i zwiększyły się w porównaniu z końcem ub. roku o 4,8%, a w stosunku do lipca br. o 0,5%.

Depozyty i inne zobowiązania, tj. główna pozycja w strukturze podaży pieniądza M3, w końcu sierpnia br. wyniosły 702681,9 mln zł i były wyższe niż w końcu ub. roku o 3,0%. Wzrosły depozyty i inne zobowiązania wobec niemonetarnych instytucji finansowych – o 10,5%, instytucji samorządowych – o 7,3%, gospodarstw domowych – o 5,7% oraz instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych – o 4,5%. Obniżył się natomiast stan depozytów i innych zobowiązań wobec funduszy ubezpieczeń społecznych – o 60,1% oraz przedsiębiorstw – o 3,0%.

W stosunku do poprzedniego miesiąca depozyty i inne zobowiązania wzrosły o 1,7%, w tym zwiększyły się depozyty i inne zobowiązania wobec niemonetarnych instytucji finansowych – o 10,0%, przedsiębiorstw – o 2,0%, gospodarstw domowych oraz instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych – po 1,1%. Zmniejszył się natomiast stan depozytów i innych zobowiązań wobec funduszy ubezpieczeń społecznych – o 6,2% oraz instytucji samorządowych – o 1,0%.

¹⁵ Opracowano na podstawie danych NBP.

Pozostałe składniki M3 na koniec sierpnia br. wyniosły 13658,6 mln zł. Wartość tej pozycji zwiększyła się w stosunku do końca ub. roku o 51,9%, a w porównaniu ze stanem na koniec lipca br. – o 29,2%.

Należności, zajmujące największy udział w strukturze zasobów pieniądza, na koniec sierpnia br. ukształtowały się na poziomie 840586,5 mln zł i wzrosły w porównaniu z końcem ub. roku o 9,2%, w tym zwiększyły się należności od przedsiębiorstw – o 10,3%, niemonetarnych instytucji finansowych – o 9,5%, instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych – o 9,1%, gospodarstw domowych – o 8,7% oraz instytucji samorządowych – o 8,0%. Stan należności od funduszy ubezpieczeń społecznych nie uległ zmianie.

W stosunku do końca lipca br. należności były wyższe o 1,3%, w tym wzrosły należności od niemonetarnych instytucji finansowych – o 6,4%, instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych – o 3,5%, instytucji samorządowych – o 3,0%, gospodarstw domowych – o 1,1% oraz przedsiębiorstw – o 1,0%. Należności od funduszy ubezpieczeń społecznych zwiększyły się z 0,04 mln zł do 0,1 mln zł.

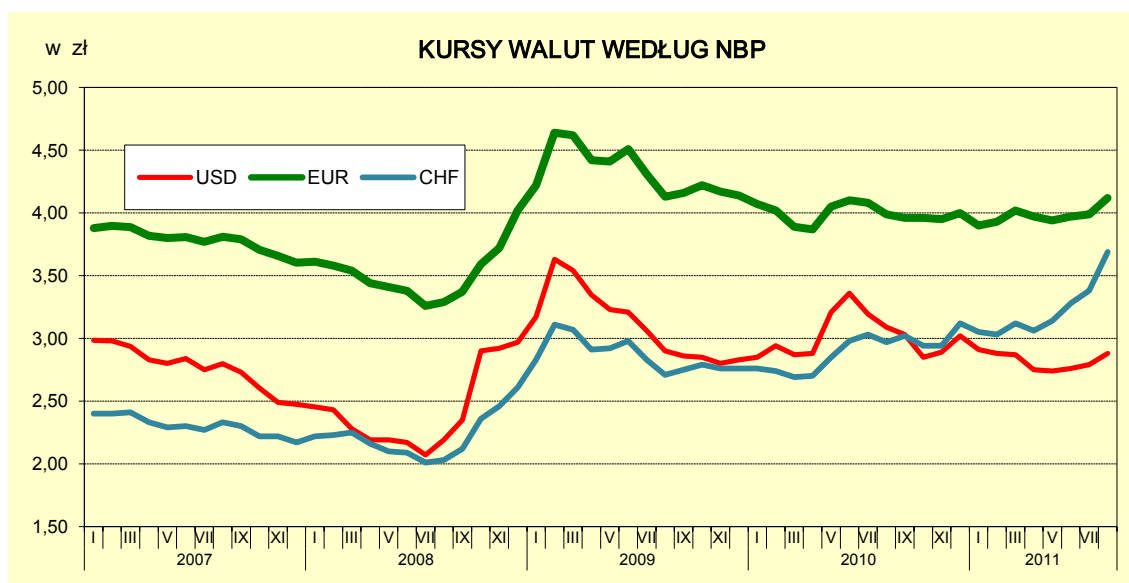
Zadłużenie netto instytucji rządowych szczebla centralnego wyniosło na koniec sierpnia br. 95121,8 mln zł. W porównaniu z końcem ub. roku zmniejszyło się o 23,5%, a w stosunku do stanu na koniec lipca br. o 0,5%.

Kolejnym czynnikiem wpływającym na stan zasobów pieniądza były **aktywa zagraniczne netto**, które w sierpniu br. wyniosły 86811,1 mln zł. Ich wartość w stosunku do grudnia ub. roku zmniejszyła się o 3,9%, zaś w porównaniu z końcem lipca br. wzrosła o 3,3%.

Czynnikiem obniżającym stan zasobów pieniądza było ujemne **saldo pozostałych pozycji netto** w kwocie 209004,9 mln zł, które w relacji do stanu na koniec ub. roku pogłębiło się o 7954,6 mln zł, a w stosunku do miesiąca poprzedniego wzrosło o 2020,8 mln zł.

Obowiązujące od 9 czerwca br. **podstawowe stopy procentowe** Narodowego Banku Polskiego nie uległy zmianie i wyniosły odpowiednio: stopa redyskontowa weksli – 4,75%, stopa kredytu lombardowego – 6,00%, stopa referencyjna – 4,50%, stopa depozytowa – 3,00%.

Średni miesięczny **kurs dolara amerykańskiego** w Narodowym Banku Polskim wyniósł w sierpniu br. 287,70 zł/100 USD i obniżył się w stosunku do analogicznego okresu ub. roku o 6,9%, a w porównaniu ze średnim kursem w grudniu ub. roku o 4,7%. W stosunku do lipca br. wzrost wyniósł 3,1%.

Średni miesięczny **kurs euro** w Narodowym Banku Polskim w sierpniu br. ukształtował się na poziomie 412,32 zł/100 EUR i wzrósł w stosunku do analogicznego okresu ub. roku o 3,4%, a w porównaniu ze średnim kursem w grudniu ub. roku o 3,2%. W porównaniu z lipcem br. kurs ten zwiększył się o 3,3%.

Średni miesięczny **kurs franka szwajcarskiego** w Narodowym Banku Polskim w sierpniu br. wyniósł 368,94 zł/100 CHF i zwiększył się w stosunku do analogicznego okresu ub. roku o 24,1%, a w porównaniu ze średnim kursem w grudniu ub. roku był wyższy o 18,4%. W stosunku do lipca br. kurs wzrósł o 9,1%.

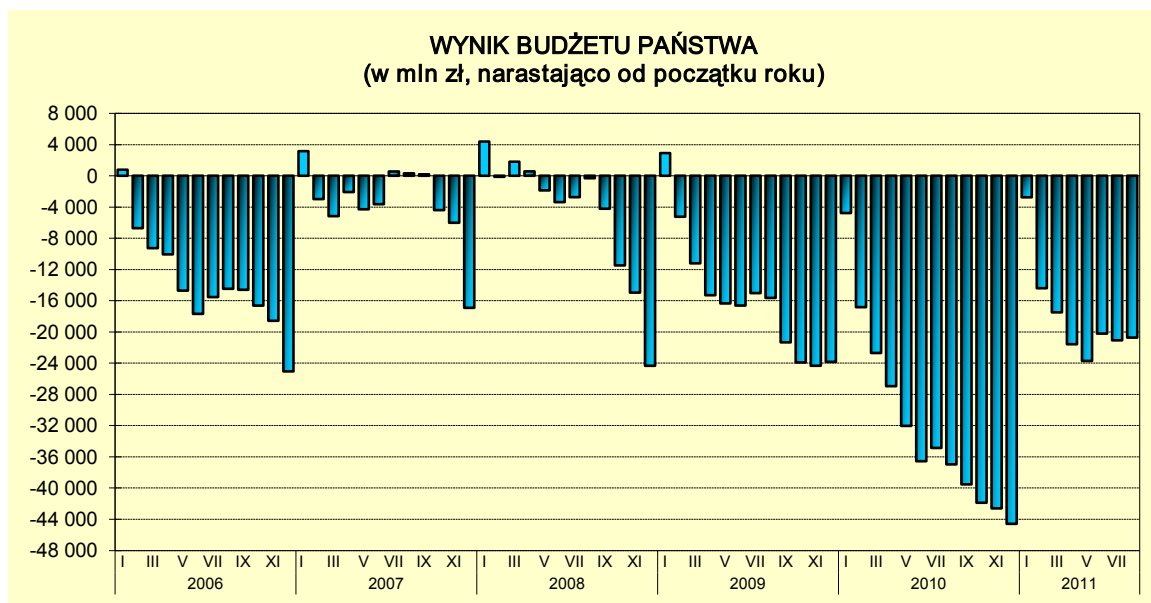
Budżet państwa

W okresie styczeń–sierpień br. **dochody** budżetu państwa¹⁶ wyniosły 181174,4 mln zł (tj. 66,3% kwoty założonej w ustawie budżetowej na 2011 r.), a **wydatki** – 201911,1 mln zł (odpowiednio 64,4%). **Deficyt** ukształtował się na poziomie 20736,7 mln zł, co stanowiło 51,6% planu.

Dochody i wydatki budżetu państwa kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Ustawa budżetowa na 2011 r.	I–VIII 2011		
		wykonanie	realizacja ustawy budżetowej	struktura
	w mln zł		w %	
Dochody ogółem	273144,4	181174,4	66,3	100,0
dochody podatkowe.....	242670,0	158452,0	65,3	87,5
podatki pośrednie.....	179670,0	120240,5	66,9	66,4
w tym podatek akcyzowy	58700,0	37596,7	64,0	20,8
podatek dochodowy od osób prawnych	24800,0	14858,0	59,9	8,2
podatek dochodowy od osób fizycznych	38200,0	23353,5	61,1	12,9
dochody niepodatkowe	28049,4	22083,4	78,7	12,2
w tym wpływ z cła	1831,0	1180,7	64,5	0,7
środki z Unii Europejskiej i z innych źródeł niepodlegające zwrotowi.....	2425,0	639,0	26,4	0,3
Wspólna Polityka Rolna i Rybacka	98,1	55,2	56,3	0,0
fundusze strukturalne i inne	2326,9	583,8	25,1	0,3
Wydatki ogółem	313344,4	201911,1	64,4	100,0
w tym:				
obsługa długu krajowego	29621,7	14125,6	47,7	7,0
obsługa zadłużenia zagranicznego	8812,8	7321,1	83,1	3,6
rozliczenia z budżetem ogólnym UE z tytułu środków własnych	15656,4	9859,8	63,0	4,9
dotacje dla:				
Funduszu Emerytalno-Rentowego	15120,0	10007,0	66,2	5,0
Funduszu Ubezpieczeń Społecznych	37134,4	33136,9	89,2	16,4
subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego	48357,7	35898,3	74,2	17,8
Deficyt	-40200,0	-20736,7	51,6	x
Finansowanie deficytu:				
źródła krajowe	31147,3	19073,4	61,2	x
źródła zagraniczne	24459,4	5806,7	23,7	x

¹⁶ Opracowano na podstawie informacji Ministerstwa Finansów: „Szacunkowe dane o wykonaniu budżetu państwa za okres styczeń–sierpień 2011 r.”

W okresie styczeń–sierpień br. realizacja ustawy budżetowej w zakresie dochodów była o 2,0 pkt proc. wyższa niż przed rokiem. Wpływy z podatków pośrednich wyniosły 120240,5 mln zł (tj. o 10,4% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku), w tym z podatku akcyzowego – 37596,7 mln zł (o 4,1% więcej niż przed rokiem). Ich udział w łącznej kwocie dochodów wyniósł odpowiednio 66,4% i 20,8%.

Wpływy z podatku dochodowego od osób prawnych wyniosły 14858,0 mln zł (o 19,3% więcej niż przed rokiem), a wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych 23353,5 mln zł (o 7,7% więcej niż przed rokiem). Ich udział w dochodach ogółem wyniósł odpowiednio 8,2% i 12,9%. Dochody budżetu państwa z tytułu napływu środków z Unii Europejskiej i z innych źródeł niepodlegających zwrotowi stanowiły 26,4% planu i były w okresie styczeń–sierpień br. wyższe o 24,7% od dochodów z tego tytułu w analogicznym okresie ub. roku.

Realizacja ustawy budżetowej w zakresie wydatków w okresie styczeń–sierpień br. była o 1,0 pkt proc. niższa niż przed rokiem. Wpłaty subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego wyniosły 35898,3 mln zł (74,2% kwoty założonej w ustawie). Udział subwencji w wydatkach ogółem wyniósł 17,8%. Wydatki na obsługę długu krajowego i zagranicznego stanowiły 10,6% wydatków ogółem.

W okresie styczeń–sierpień br. dotacje dla Funduszu Emerytalno-Rentowego wyniosły 10007,0 mln zł, a dla Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – 33136,9 mln zł, tj. odpowiednio 5,0% i 16,4% wydatków ogółem.

Według danych izb skarbowych i celnych, zaległości z tytułu podatków wg stanu w dniu 30 czerwca 2011 r. kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Ogółem	w tym z lat ubiegłych	Struktura ogółem w %	Z zaległości ogółem			
				płatne w ratach i odroczone	wstrzymanie wykonania decyzji	w postępowaniu egzekucyjnym	pozostałe zaległości
	w mln zł		w mln zł				
Ogółem	24660,2	19106,2	100,0	441,3	411,4	13973,2	9834,3
w tym:							
Podatek dochodowy							
od osób prawnych.....	1306,1	925,1	5,3	23,1	58,0	560,7	664,3
Podatek dochodowy							
od osób fizycznych.....	4759,7	3494,2	19,3	135,7	116,8	2963,6	1543,6
Podatek od towarów i usług							
(VAT).....	12438,7	9329,1	50,4	219,3	95,4	7473,7	4650,3
Podatek akcyzowy	6079,0	5305,0	24,7	63,0	141,2	2936,2	2938,6
Podatek od gier	55,9	32,0	0,2	0,2	0,0	32,0	23,7
Podatki zniesione	20,8	20,8	0,1	0,0	0,0	7,0	13,8

W porównaniu ze stanem w dniu 31 grudnia 2010 r. łączne zaległości wzrosły o 2105,8 mln zł, tj. o 9,3% (przed rokiem wzrost odpowiednio o 6,5%). Zaległości z tytułu podatku akcyzowego zwiększyły się o 6,7% (wobec 9,8% przed rokiem), z tytułu podatku od towarów i usług wzrosły o 7,1% (przed rokiem wzrost o 3,4%). W łącznej kwocie zaległości najwyższy udział miały zaległości z tytułu podatku od towarów i usług 50,4% (podobnie jak w analogicznym okresie ub. roku). Zaległości z tytułu podatku akcyzowego stanowiły 24,7% zaległości ogółem (przed rokiem 24,9%), a podatku dochodowego od osób fizycznych – 19,3% (wobec 19,1%).

Według danych Ministerstwa Finansów, wskaźnik realizacji podatków¹⁷ (tzw. ściągальność) w końcu II kwartału br. wyniósł ogółem 95,8% (wobec 95,9% przed rokiem). Wskaźnik ten dla podatku od towarów i usług ukształtował się na poziomie 94,9%, podatku dochodowego od osób fizycznych – 95,7%, a dochodowego od osób prawnych – 97,4% (wobec odpowiednio 95,0%, 96,0% i 97,3% na koniec II kwartału 2010 r.).

¹⁷ Jest to stosunek wielkości zrealizowanych wpływów bieżących pomniejszonych o nadpłaty podatku, do wielkości podatku należnego będącego sumą zrealizowanych wpływów bieżących pomniejszonych o nadpłaty podatku, wielkości bieżących zaległości, kwoty umorzonych zobowiązań podatkowych oraz zobowiązań, których poboru zaniechano.

Wydatki bieżące jednostek budżetowych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I–VII 2011			I–VII 2010
	wykonanie w mln zł	realizacja ustawy budżetowej	struktura	
			w %	
Ogółem wydatki bieżące jednostek budżetowych	30263,8	52,0	100,0	100,0
w tym:				
transport i łączność	1204,3	41,4	4,0	4,5
nauka	398,0	58,3	1,3	2,3
oświata i wychowanie	825,7	59,2	2,7	2,6
szkolnictwo wyższe	16,4	61,2	0,1	0,0
kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	95,6	47,0	0,3	0,4
ochrona zdrowia	1298,8	56,8	4,3	4,0
pomoc społeczna i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	143,8	60,9	0,5	0,4
administracja publiczna	5742,2	57,0	19,0	17,7
urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	950,6	53,5	3,1	3,1
wymiar sprawiedliwości	5241,2	58,1	17,3	17,3
bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	5807,2	59,0	19,2	19,4
obrona narodowa	5836,3	47,2	19,3	20,0

W okresie styczeń–lipiec br. **wydatki bieżące jednostek budżetowych** były o 0,9% wyższe niż przed rokiem, a ich udział w ogólnej kwocie wydatków wyniósł 16,9% (wobec 17,2% w analogicznym okresie ub. roku.).

Wybrane wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Wyszczególnienie a – 2010, b – 2011												
Bezrobotni zarejestrowani (w tys.)	2053 2105	2102 2150	2077 2134	1974 2044	1908 1963	1844 1883	1813 1863	1800 1855	1813	1819	1858	1955
Stopa bezrobocia (w %)	12,9 13,0	13,2 13,2	13,0 13,1	12,4 12,6	12,1 12,2	11,7 11,8	11,5 11,7	11,4 11,6	11,5	11,5	11,7	12,3
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w tys. osób	5301 5501	5293 5513	5294 5509	5308 5514	5320 5514	5336 5527	5350 5528	5352 5520	5364	5375	5381	5379
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie nominalne brutto w sektorze przedsiębiorstw (w zł)	3231,13 3391,59	3288,29 3422,14	3493,42 3633,54	3398,67 3597,84	3346,61 3483,99	3403,65 3600,47	3433,32 3611,56	3407,26 3591,23	3403,68	3440,22	3525,67	3847,91
poprzedni miesiąc=100	88,5 88,1	101,8 100,9	106,2 106,2	97,3 99,0	98,5 96,8	101,7 103,3	100,9 100,3	99,2 99,4	99,9	101,1	102,5	109,1
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	100,5 105,0	102,9 104,1	104,8 104,0	103,2 105,9	104,8 104,1	103,5 105,8	102,1 105,2	104,2 105,4	103,7	103,9	103,6	105,4
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie realne brutto w sektorze przedsiębiorstw	97,0 101,5	99,9 100,7	102,1 99,9	100,8 101,5	102,5 99,3	101,3 101,6	100,2 101,3	102,3 101,2	101,3	101,2	101,1	102,3
Przeciętna miesięczna emerytura i renta realna brutto: z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych	104,1 102,2	104,8 102,3	103,9 100,1	103,6 100,0	103,9 99,3	103,6 100,1	103,7 100,4	103,9 100,1	103,1	102,7	102,9	102,9
rolników indywidualnych	102,4 100,5	103,1 100,4	102,0 98,0	102,2 98,1	102,4 97,4	102,0 98,3	102,3 98,7	102,1 98,4	101,3	101,1	101,2	101,0
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych: poprzedni miesiąc=100	100,6 101,2	100,2 100,2	100,3 100,9	100,4 100,5	100,3 100,6	100,3 99,6	99,8 99,7	99,6 100,0	100,6	100,5	100,1	100,4
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	103,5 103,6	102,9 103,6	102,6 104,3	102,4 104,5	102,2 105,0	102,3 104,2	102,0 104,1	102,0 104,3	102,5	102,8	102,7	103,1
grudzień poprzedniego roku=100	100,6 101,2	100,9 101,4	101,2 102,3	101,6 102,9	101,9 103,5	102,2 103,1	102,0 102,8	101,5 102,7	102,1	102,6	102,8	103,1
Wskaźniki cen produkcji sprzedanej przemysłu: poprzedni miesiąc=100	100,4 100,4	99,9 101,2	99,8 101,6	101,4 100,7	102,0 99,7	101,0 100,3	100,1 100,4	99,8 100,4	100,1	100,0	100,4	101,2
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	100,2 106,2	97,6 107,5	97,4 109,5	99,6 108,8	101,9 106,3	102,1 105,6	103,8 105,9	104,0 106,6	104,3	103,9	104,7	106,2
Wskaźniki cen produkcji budowlano-montażowej: poprzedni miesiąc=100	99,8 100,1	99,9 100,1	100,0 100,2	100,1 100,2	100,1 100,2	100,1 100,3	99,9 100,2	100,0 100,3	100,0	100,0	100,0	100,1
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	99,3 100,3	99,4 100,4	99,5 100,6	99,7 100,6	100,0 100,7	100,1 100,8	100,2 101,1	100,2 101,4	100,2	100,1	100,0	100,0

Wybrane wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Wyszczególnienie a - 2010, b - 2011												
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny stałe ¹):												
poprzedni miesiąc=100	a	94,6	103,1	119,1	90,8	101,6	106,8	94,1	113,1	98,4	98,6	95,8
b	b	93,7	103,3	115,2	90,7	102,7	101,0	94,0	104,3			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	108,5	109,2	112,5	109,7	113,5	114,3	110,5	113,6	108,0	110,0	111,4
b	b	110,3	110,5	106,8	106,7	107,8	102,0	101,8	108,1			
Produkcja budowlano-montażowa (ceny stałe ¹):												
poprzedni miesiąc=100	a	31,1	104,2	136,2	117,8	117,5	124,5	97,0	111,0	103,8	89,2	138,7
b	b	30,7	111,5	142,4	109,7	125,9	117,6	96,6	101,5			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	84,7	75,3	89,1	93,7	102,3	109,6	100,8	108,4	109,4	114,2	112,3
b	b	111,0	118,7	124,2	115,6	123,9	117,0	116,5	110,8			
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	a	12791	22655	34047	44852	53838	63779	75441	85990	97674	109414	135835
b	b	10289	18336	27508	37006	45795	54673	64551	75384		121632	
Sprzedaż detaliczna towarów (ceny stałe ²):												
poprzedni miesiąc=100	a	75,3	95,9	121,3	93,9	102,7	103,9	103,6	99,0	103,6	93,1	124,6
b	b	70,8	101,8	117,4	101,7	98,3	101,9	101,3	101,5			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	98,8	97,2	105,9	96,0	102,0	104,5	102,4	105,1	106,4	106,1	109,1
b	b	102,3	108,6	105,1	113,6	108,5	106,4	104,2	106,9			
Wynik budżetu państwa - od początku roku (w mln zł)	a	-4779,2	-16835,6	-22707,6	-26957,0	-32046,2	-36568,7	-34870,3	-36975,9	-41890,2	-42613,1	-44591,1
b	b	-2762,0	-14409,2	-17499,7	-21585,5	-23728,3	-20222,2	-21083,6	-20736,7			
Średnie kursy walut w zł - NBP:												
100 dolarów USA	a	285,18	293,85	286,72	287,99	321,37	335,71	319,50	308,94	284,82	289,13	301,97
b	b	291,48	287,87	286,88	274,67	274,19	275,86	279,11	287,70			
100 euro	a	407,20	401,55	389,19	387,04	405,21	410,25	408,18	398,72	395,58	395,31	399,59
b	b	389,69	392,86	401,74	397,06	393,95	396,95	399,07	412,32			
Handel zagraniczny w mln zł												
eksport	a	34236,9	36286,1	40612,0	38498,9	40021,8	43053,8	40591,0	38076,8	44360,5	43939,3	38829,7
b	b	39941,3	42054,2	47492,1	43696,6	45821,1	45146,9	40545,5				
import	a	36572,4	39626,3	45147,3	41568,7	44284,2	46905,5	45435,3	44136,5	48287,7	48787,4	45942,2
b	b	43499,0	46381,1	51971,0	49011,6	50624,1	50144,9	45638,2				
saldo	a	-2335,5	-3340,2	-4535,3	-3069,8	-4262,4	-3851,7	-4844,3	-6059,7	-3927,2	-4848,1	-7112,5
b	b	-3557,7	-4326,9	-4478,9	-5315,0	-4803,0	-4998,0	-5092,7				

¹ Średnie ceny bieżące z 2005 r. ² Ceny bieżące z okresu poprzedzającego okres badany.

A. Unia Europejska

Wyszczególnienie	PKB ^a				Handel zagraniczny			Zharmonizowana stopa bezrobocia ^b			Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych				Produkcja przemysłowa ^c				Produkcja w budownictwie ^c							
	2010	2011		I kw. ^b	II kw. ^b	eksport	import	I—VI 2011	I—VI 2010	saldo	VII 2010	2011		VIII 2010	VII 2010	2011		VII 2010	2011							
		I kw. ^b	II kw. ^b									VI	VII			VI	VII		VI	VII						
	zmiana w % w ujęciu rocznym																			zmiana w % w ujęciu rocznym						
w mld euro																			w %							
UE – 27	1,8	2,4	1,7	.	.	.	.	.	.	.	9,7	9,5	9,5	2,0	2,9	2,9	7,3	1,7	3,6	-3,4	-8,0	0,1				
Strefa euro – 17	1,8	2,4	1,6	.	.	.	.	.	.	.	10,2	10,0	10,0	1,6	2,5	2,5	7,7	2,6	4,2	-8,0	-11,5	1,2				
Austria	2,3	4,3	3,5	15,7	18,0	-2,3	-3,6				4,5	3,9	3,7	1,6	3,8	3,7	9,0	7,8	.	-3,5	-3,0	.				
Belgia	2,2	3,0	.	16,3	17,6	7,8	6,3				8,4	7,4	7,5	2,4	4,0	3,4	8,7	-3,1	.	-6,2	-10,1	.				
Bułgaria	0,2	3,3	2,0	40,4	23,5	-1,9	-1,2				10,0	11,4	11,5	3,2	3,4	3,1	2,3	3,0	6,2	-18,6	-2,5	-13,3				
Cypr	1,0	1,6	1,3	29,2	-0,1	-2,6	-2,5				6,4	7,5	7,5	3,4	3,5	2,7	-4,8	-6,0	.	-7,1 ^d	-9,1 ^e	.				
Dania	1,7	1,9	1,9	14,2	12,7	4,5	5,6				7,3	7,3	7,1	2,3	3,0	2,4	2,7	-1,8	1,6	-10,6 ^d	16,6 ^e	.				
Estonia	2,3	9,5	8,4	53,4	49,0	-0,3	-0,3				17,9 ^d	13,6 ^e	12,8 ^f	2,8	5,3	5,6	23,0	23,8	22,9	-16,9 ^d	34,6 ^e	.				
Finlandia	3,6	4,8	2,7	19	23,7	0,0	-1,1				8,4	7,8	7,8	1,3	3,7	3,5	3,2	-0,6	1,7	7,3	.	.				
Francja	1,5	2,1	1,6	11,5	16,3	-30,7	-45,0				9,8	9,8	9,9	1,6	2,1	2,4	5,7	2,2	3,3	-2,2	-0,7	-0,5				
Grecja	-4,5	-5,5	.	37,3	-20,4	-17,4	-9,5				12,2 ^d	15,0 ^e	.	5,6	2,1	1,4	-8,0	-13,6	-2,9	-31,3 ^d	-32,7 ^e	.				
Hiszpania	-0,1	0,9	0,7	19,0	13	-26,0	-23,8				20,3	21,0	21,2	1,6	3,0	2,7	-0,1	-1,9	-2,8	-34,5	-44,4	12,5				
Irlandia	-0,4	0,2	.	6,6	8,6	20,5	21,3				13,7	14,3	14,5	-1,2	1,0	1,0	13,5	-3,3	-4,9	-31,6 ^d	-22,7 ^e	.				
Litwa	1,3	6,8	6,2	41,2	41,9	-0,9	-1,3				18,2 ^d	16,5 ^e	15,6 ^f	1,8	4,6	4,4	5,7	10,8	8,4	-17,0 ^d	15,9 ^e	.				
Luksemburg	3,5	4,9	.	6,1	7,4	-1,8	-2,0				4,4	4,3	4,6	2,5	3,2	3,7	11,0	-3,4	2,9	1,6	-7,3	.				
Łotwa	-0,3	2,9	5,0	37,0	35,0	-0,6	-0,8				19,4 ^d	16,2 ^e	.	-0,4	4,2	4,6	21,7	13,0	9,2	-35,3 ^d	-15,1 ^e	.				
Malta	2,7	2,1	2,8	54,0	34	-0,5	-0,5				6,8	6,2	6,3	3,0	2,2	2,3	9,4	0,0	-3,2	-0,8 ^d	0,5 ^e	.				
Niderlandy	1,8	2,3	1,7	14,2	14	19,7	22,8				4,6	4,1	4,3	1,2	2,9	2,8	5,3	-0,2	4,0	-8,1	2,3	-2,2				
Niemcy	3,7	4,6	2,8	14,7	16,4	74,3	78,5				7,0	6,1	6,1	1,0	2,6	2,5	11,8	6,8	10,4	4,8	3,4	5,4				
Polska	3,8	4,4	4,5	14,9	16,1	-5,4	-7,0				9,5	9,5	9,4	1,9	3,6	4,0	11,8	3,6	3,8	0,8	16,3	17,5				
Portugalia	1,3	-0,5	-0,9	17,7	5,6	-10,2	-8,6				12,1	12,5	12,3	2,0	3,0	2,8	0,7	-2,8	-4,4	-7,2	-7,9	-10,7				
Republika Czeska	2,3	2,8	2,2	24	23,5	3,2	4,1				7,2	6,5	6,4	1,5	1,9	2,1	10,9	7,9	6,8	-0,7	-4,9	-10,0				
Rumunia	-1,3	0,8	0,8	28,5	21,0	-4,9	-4,6				7,2	7,3	7,3	7,6	4,9	4,3	5,0	1,9	4,4	-23,5	-8,6	14,4				
Słowacja	4,0	3,5	3,5	20,4	20,0	0,2	0,3				14,4	13,4	13,4	1,1	3,8	4,1	16,5	5,1	5,0	-2,3	-1,0	-2,8				
Słowenia	1,4	2,1	1,0	19,3	18,1	-0,2	-0,1				7,2	8,4	8,4	2,4	1,1	1,2	9,2	2,3	1,9	-17,4	-36,2	-26,6				
Szwecja	5,6	6,1	4,9	21,9	20,2	3,1	4,7				8,5	7,4	7,3	1,1	1,6	1,6	15,0	4,0	6,2	10,2	4,2	-10,2				
Węgry	1,2	1,7	1,2	17,9	16,5	2,9	3,8				11,2	9,9	9,7	3,6	3,1	3,5	12,5	1,0	2,8	-5,0	-13,9	-15,5				
Wielka Brytania	1,4	1,6	0,7	14,6	11,9	-53,6	-56,0				7,7	7,9	.	3,1	4,4	4,5	2,7	-5,3	-0,4	10,9	-1,8	-3,3				
Włochy	1,3	1,0	0,8	16,2	18,9	-14,8	-22,1				8,3	8,0	8,0	1,8	2,1	2,3	7,0	0,1	1,6	-2,3	.	.				

a Według PKD 2004/NACE Rev. 1.1. *b* Dane wyrównane sezonowo. *c* Dane wyrównane dniami roboczymi. *d* II kw. 2010 r. *e* I kw. 2011 r. *f* II kw. 2011 r.

B. OECD i wybrane kraje świata

Wyszczególnienie	PKB ^{ab}			Handel zagraniczny			Zharmonizowana stopa bezrobocia ^b			Wskaźnik cen konsumpcyjnych (CPI)			Produkcja przemysłowa ^b			Produkcja w budownictwie ^b			
	2010	2011		eksport	import	saldo	VII 2010	2011		VIII 2010	2011		VII 2010	2011		VII 2010	2011		
		I kw.	II kw.					I—VI 2011	I—VI 2010		VI	VII		VI	VII				
zmiana w % w ujęciu rocznym				w mld USD				w %				zmiana w % w ujęciu rocznym							
OECD	3,0	2,4	1,6	.	.	.	8,6	8,2	8,2	1,6	3,1	.	9,4	2,6	.	.	.		
w tym:																			
Australia	2,6	1,0	1,4	30,7	20,8	16,9	5,9	5,1	4,9	3,1 ^c	3,3 ^d	3,6 ^e	6,4 ^c	-4,6 ^d	.	8,2 ^c	6,3 ^d		
Chile	5,2	9,9	6,5	25,6	32,7	3,5	4,3	7,5	7,5	2,2	2,9	3,2	2,7	6,6	2,2	26,7	73,4		
Islandia	-3,5	3,1	2,1	14,0	23,0	0,2	0,3	6,9 ^c	7,4 ^d	4,9	5,0	5,0	23,7	.	.	-18,0 ^c	-16,9 ^d		
Izrael	4,8	5,7	5,0	14,3	29,4	-6,9	-2,3	6,5 ^c	6,0 ^d	1,8	3,4	.	12,4	-3,9	.	.	.		
Japonia	3,9	-0,7	-1,1	7,7	19,5	-5,2	32,3	5,1	4,6	-0,9	0,2	.	15,9	-1,9	-1,8	.	.		
Kanada	3,2	2,9	2,2	16,9	17,6	-1,3	0,1	8,0	7,4	1,8	2,7	.	9,6	0,3	.	10,2	4,6		
Meksyk	5,5	4,4	3,6	21,5	19,5	-0,5	-2,8	5,3	5,8	3,6	3,5	3,4	8,0	3,8	.	-2,5	4,5		
Norwegia	0,3	-0,1	0,3	19,3	21,7	31,6	27,3	3,5	3,3	1,9	1,6	1,3	-4,0	-3,9	-3,4	.	.		
Nowa Zelandia	1,7	1,4	.	21,7	25,7	0,1	0,5	6,9 ^c	6,5 ^d	1,7 ^c	4,5 ^d	5,3 ^e	1,5 ^c	0,8 ^d	.	3,5 ^c	-1,0 ^d		
Republika Korei	6,2	3,9	3,4	.	.	.	16,6	3,7	3,3	2,6	4,7	5,3	16,4	6,4	5,4	.	.		
Stany Zjednoczone	3,0	2,2	1,5	18,3	18,0	-373,6	-318,8	9,5	9,2	1,2	3,6	3,8	7,7	3,7	3,7	0,7	0,8		
Szwajcaria	2,7	2,6	2,3	.	.	.	9,6	4,1 ^c	3,9 ^d	0,4	0,5	0,2	8,2 ^c	4,9 ^d	.	2,8 ^c	5,4 ^d		
Turcja	8,9	10,7	8,1	19,6	42,9	-57,6	-31,2	10,7 ^c	9,3 ^d	7,6	6,3	6,7	9,5	5,6	.	.	.		
Brazylia	7,5	4,1	3,1	33,2	29,9	13,7	8,2	6,9 ^{cf}	6,2 ^{df}	4,6	6,9	7,2	10,7	.	.	17,0 ^c	5,9 ^d		
Chiny	10,3	9,7	9,5	24,0	27,6	449,3	553,0	.	.	3,3	6,5	.	.	.	.	.	.		
Indie	.	.	.	52,4	27,1	-60,2	-68,2	.	.	11,3	8,4	.	7,4	.	.	.	.		
Rep. Pd. Afryki	2,8	3,6	3,2	30,3	28,2	-0,6	-1,1	25,2 ^{cf}	25,0 ^{df}	3,5	5,4	.	.	.	.	-0,7	17,8		
Rosja	4,0	3,8	.	31,1	42,5	102,6	88,4	7,4 ^f	6,4 ^f	5,5	9,0	.	9,0	5,3	5,9	-14,2 ^c	-1,2 ^d		

a Według PKD 2004/ NACE Rev. 1.1. b Dane wyrównane sezonowo. c II kw. 2011 r. d I kw. 2011 r. e II kw. 2011 r. f Dane na podstawie badania LFS.

Uwaga do części B: przeliczeń danych dotyczących handlu zagranicznego, produkcji przemysłowej i produkcji w budownictwie w oparciu o dane zawarte w bazie OECD dokonano w Departamencie Analiz i Opracowań Zbiorczych GUS.

Źródło: EUROSTAT, OECD, National Bureau of Statistics of China, Ministry of Commerce of China, GUS – dane pobrano w dn. 21.09.2011 r.